

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvi pri Gorenji Trepuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

NIČ BREZ ČLENA 7

Znana je resnica, da velja v Avstriji dvoje meril, ko gre za uveljavljanje pravic in svoboščin državljanov, eno merilo velja, ko gre za pripadnike večinskega naroda, drugo, ko gre za pripadnike manjšine. Vsakodnevna praksa na Koroskem to resnico potrjuje že leta in leta.

Pa ne samo kar zadeva pravice in svoboščine, tudi ko gre za izvajanje zakonov, se kaže bistvena razlika glede na to, koga ta zakon zadeva. En sam krivičen primer je dovolj zgovoren dokaz. Avstrijske sodne oblasti pripravljajo kar tri sodne procese proti pripadnikom slovenske manjšine na Koroskem. Za prvega, proti štirim koroskim slovenskim mladincem, trem bratom Olip in Florjanu Juž in Sel, so napovedali tudi že kraj in datum — začel naj bi se 19. avgusta na Dunaju. Kot drugi naj bi prišel na vrsto glavni tajnik Narodnega sveta koroskih Slovencev, Filip Warasch, pod lažno obtožbo, da je nagovarjal »sobotniški« aktivam. Grožnja sodnega procesa še vedno visi tudi nad skupino dvajsetih slovenskih aktivistov, ker so pisali protestna gesla ob času lanskega novembrskega preštevavanja manjšine.

Štirim fantom iz Sel bodo sodili, ker so na dan praznovanja, 14. novembra, zažgali glasilne listke. S tem naj bi prekršili vladni zakon o praznovanju. Ko do ni prav ta zakon očiten dokaz kršenja avstrijske državne pogodbe, njenega člena sedem, ki natančno opisuje, kakšne vse pravice morajo dobiti Slovenci, nikjer pa ne predpisuje, da je treba te pravice prilagoditi številu Slovencev in to število po prej ugotoviti s preštevanjem. Navznoter, sedmi člen je dovolj jasen in gre po njem pisani in govorjeni slovenski besedi popolna pravica do enakopravnosti z nemščim jezikom na vsem dvojezičnem ozemlju Koroske. In prav pri tem očiti kršitvi državne pogodbe so protestirali štirje Solani, oporečeni se zato, ker vlada sili njihove račune, naj »e izrekajo, kaj so, ko je pa vas stodoletno slovenska«.

Pa kljub temu bo sodni proces zaradi kršitve zakona. Oblast je strga in natančno — ker gre za Slovence. Vse drugače pa je razveljavila ta oblast pred petimi leti, ko so podiralci dvojezičnih koroskih napisov »e kršili zakon, saj so takrat napisane table postavili na temelju poprej sprejetega zakona. In taki dvojezični napis so hkrati mednarodnopravna obveznost Avstrije. Torej porušiti dvojezične krajevne napise je pomenilo dvojni prekršek: proti obtoženi vladnemu zakonu in proti določili državne pogodbe. Oblasti in dunajski oblast prav dobro vedo za imena prav vseh tak imenovanih »stapelsturm«-ja, pa vendar še do dandanes niso nikomur izmed njih skrivili niti lasu. Niti medu ni o kakršnekoli sodnem postopku proti njim. Pač pa pripravljajo sodni postopek proti Slovincem, proti tistim »avstrijskim državljanom, ki so se postavili v bran pravic, ki jih jamči državna pogodba. Torej, karzen azem, ki branijo državno pogodbo, »ameto tistim, ki to pogodbo in zakon kršijo, ker so pač pripadniki večinskega naroda. Mar ni to najbolj očiten primer grobe diskriminacije, teta primer kršenja enega temeljnih določil mednarodne ustave o človeških pravicah, ki jamči enakost vseh državljanov pred zakonom, ne glede na spol, raso, narodnost itd.

Niti mesec dni ni bilo treba, da se je povsem očito izkazalo, kako nič brez člena 7.

Pismo koroskih Slovencev Waldheimu

CELOVEC — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroskih Slovencev sta na generalnega tajnika Organizacije združenih narodov Kurtu Waldheimu naslovila pismo, v katerem ga naprosta za sprejem.

Waldheim bo namreč 20. t.m. uradno obiskal Korosko in ob tej priliki naj bi sprejel tudi enotno delegacijo koroskih Slovencev. Pogovor, čeprav jih bo časovna stika precej omejevala, bi generalnemu tajniku OZN, sta v pismu podarili slovenski koroski organizaciji, nudili možnosti, da se seznanijo s položajem slovenske skupnosti na Koroskem, predvsem pa z njimi pravici, ki jih vlada ne spoštuje.

Trenutno stanje, ugotovljata na dalje podpisnici poslanice Kurtu Waldheimu, je precej zaskrbljujoče. Zato bi predstavniki koroskih Slovencev hoteli v osebnem povabilu, poleg sedanjih slik, generalnemu tajniku OZN, predložiti tudi dodatne rešitve.

ko toliko hvaljeni zakon o narodnostnih skupinah ne pomeni dokaza, da Avstrija teži izpolniti določila državne pogodbe, pač pa prav nasprotno. Sam zakon in postopki, s katerimi ga skušajo uveljaviti, še bolj razkrinkujejo protimanjšniško bistvo politike avstrijske vlade. Na Dunaju so morda pričakovali, da bo nekaj dvojezičnih napisov po koroskih zaselkih in nekaj primerov možnosti, da Slovinci spregovorijo na »slovišču« v materinščini, nastilo volka (beri: nemške nacionaliste) in ohranilo pri življenju ovco. Ta ovca naj bi bili seveda koroski Slovenci, za katere je Kreisky menil, da jih bo, če ne omejeval, pa kako drugače spravil na kolena, da pojdejo v tako imenovane »sovetse« in se vdali v usodo. Pa so se zmotili vsi načrtovalci in izvajalci take protimanjšniške politike. Predvsem so morali videti, da koroski Slovenci nikakor niso ovcke, ki bi se ustrašile heimatdinstovskega volka.

Novi zakon ne le da je stisnil slovensko narodno ozemlje na nekaj raztresenih, med seboj nepovezanih otokov v nemškem morju, pač pa je še tisto pičlo število Slovencev, kolikor so jih celokomski nacionalisti vladi dovolili označiti, razdrobil kar na osem skupin. Tako so danes na Koroskem kraji, kjer sicer obstaja slovenska šola, pa ne v dvojezičnem napisu, niti smejo Slovenci govoriti na uradu v svojem jeziku. Drugje spet so napisali, pa ni slovenske šole, niti pravice slovensčine v uradih in tako dalje. Spet znano delitev Slovencev, včasih so jih pri štetjih razbijali na skupine in skupince, ko so si izmišljali duceate jezikov (slovensko, vindlišarško, vindliško-nemško, itd.), zdaj jih delijo po drobnihčinah pravic, ki jih ponuja novi zakon, ki naj bi bil po izjavah odgovornih avstrijskih politikov primer in vzor mladinci za ves svet, za Evropo pa vsekakor!

Na dve odločilni črti je nasledel zakon o narodnostnih skupinah in z njim celotna manjšniška politika avstrijske vlade: prvi in poglavitno črt pomeni, odločen odpor in enoten nastop vseh Slovencev v obrambo njihovih pravic. Ta odpor in ta enotnost sta prestala o določilo prejšnjega lanskega novembra ob preštevanju, katerega izid je bil popoln poraz za vlado in tri stranke, ki so skušale tako vladno politiko proti manjšini. Druga črt, v katero zamenjamo budočo protimanjšniško strd avstrijskih velikomajhkih nacionalistov, pa je sedmi člen mednarodnopravne dokumenta, ki ga pismu avstrijskega državnega pogodba. Čim bolj se Avstrija in odgovorne sile v njej skušajo izmuzniti iz obveznosti, ki jih nalaga državna pogodba, tem bolj očita postaja sleja ulica, v katero prihaja taka zgrešena manjšniška politika.

Kancler Kreisky je strelil zmoto, ko je menil, da je uprašanje koroskih Slovencev »delo, ki ne terja načelnosti in dvoslednosti, da je to tisto uprašanje, ob katerem se najlaže uakne obveznosti iz državne pogodbe. Zato je manjšniško uprašanje vzel kot predmet za barantanje in mečvantenje z opozicijskimi strankami, da bi tako na račun Slovencev in v njihovo škodo iztržil iz soglasja z drugima dvema strankama »odpora« pri drugih zanj pomembnejših in — tako je verjetno mislil — krdjevejših uprašanjih notranje politike. Pa so ga sovražniki Slovencev hudo vneli v precep, da se je umikal in umikal pred njihovimi zahtevami. Ti umiki pa, kot kaže, niti niso bili težki in boleči, saj je slo zgolj za kožo koroskih Slovencev. Tako se je izčislil sedanjí zakon o narodnostnih skupinah, ki ga je sam Kreisky porzidigonal kot uspešno, dočenočno in popolno izpolnitev sedmega člena. Zanj pa nenanoma 1977), da je ta zakon minimalna rešitev, ki ni pripeljala do soglasnosti s Slovenci, da je socialistična stranka zelo draga »palača« sporazum treh strank in prečeno. Idealna rešitev manjšniškega uprašanja se je, po besedah Kreiskega izjavila »zaradi nekaj« ta no, če hočete, nekaj tisoč ljudi »ko« tu dičaj nezadovoljni in trdijo, da so dvojezični napis »vredni, maderš«.

Kdo so ti, ki so omenu gočili idealno rešitev in ki celo sedanjí — po Kreiskem minimalno rešitev — razglašajo za »srmitno, maderš«? Kreisky je v omejevanju izjavi s prstom pokazal nanje in se jim upal — sicer prav narobe — celo zaigral: »Nihče« ni, nima poguma povedati gospodm ot Heimatdinsten, da je zdaj tega konec ter da se stranke ne bodo pustile od te gospode več nenehno faliti in se umakati. To bi bilo trehe tem go spodom enkrat tudi reči!

Torej, Kreisky prizna dve zelo pomembni stvari: prva je ta, da sedanjí zakon še daleč ni tisto, kar so o njem govorili, nemreč dokončna in popolna izvešba sedmega člena, pač pa je zgolj minimalna rešitev, s katero Slovenci nikakor niso zadovoljni; drugo, zelo pomembno pa je priznanje, kdo vodi v Avstriji manjšniško politiko — nihče drug kot »gospodje« od Heimatdinsten. To sicer ni nobena skrivnost, koroski Slovenci sami že dolgo, ves pozojni čas dobro vedo in čutijo, od kdaj prihaja protimanjšniški veter, ki veje iz vseh ukrepov, zakonov, postopkov in ukrepov avstrijskih oblasti.

Toda povedati tem gospodom od Heimatdinsten, da se stranke ne bodo več umikale, se pravi podre, je nično pomenilo, storiti še drugi, odločilni korak: odgovoriti se tudi vsej politiki, ki je bila diktirana od »teh gospodov« od Heimatdinsten. To bi pomenilo začeti nov pot v manjšniški politiki. Ta pot pa je ena sama, tista, ki vodi k izpolnitvi sedmega člena, in sicer v takem obsegu in v taki obliki, ki bosta zadostili zahtevam koroskih Slovencev. Toda, vsa znamenja kažejo, in eno izmed očitnih znamenj so napovedi sodnih procesov proti Slovincem, da Dunaj še ni priko bil v manjšniško politiko. Pravljen obrniti kazipotov manjšniške politike k sedmemu členu državne pogodbe.

DRAGO KOŠMRLJ

PREDLOG STA VČERAJ IZDELALA SADAT IN VANCE

Septembra v ZDA srečanje zunanjih ministrov držav Bližnjega vzhoda?

Ameriški zunanji minister danes na obisku v Bejrutu, kjer se bo pogovarjal tudi o položaju v državi - Sirija in PLO že pred časom sklenili sporazum

ALEKSANDRIJA — »Koristen in prirsčen«, tako se je o svojem prejšnjem, enoplovnem razgovoru z egipčkim predsednikom Sadatom izrazil ameriški zunanji minister Vance. Včeraj jutraj se je prav toliko časa, uro in pol — ozračje so tokrat označili za »toplo« — pogovarjal z egipčkim kolegom Fahmijem. Včeraj večer pa se je ponovno sestel s Sadatom v predsedniški palači rezidenzi pri Aleksandriji.

Manj atributov pa je bila deležna vsebina dvostanjskih pogovorov, kajti uradni glasnik ameriškega državnega tajništva, Heddington Carter, je novinarjem izjavil, da sta Sadat in Vance stihata in poglobljeno proučila položaj na Bližnjem vzhodu in pregledala tudi vse možnosti, da se mirovna pogajanja v Ženevi čim prej obnovijo.

Do kakšnih skupnih ugotovitev in predlogov s.a prišla pa ni znano, najverjetneje pa sta obe strani ostali pri lastnih stališčih, o katerih je bilo pred pričetkom Vanceove misli na Bližnjem vzhodu precej govora in se več ubigani. Delno navedeno predstavljata samo »oponizno« zagotavljanje delegacije ZDA, da je med spite države in narode prišla v glavnem posusat, kvečjemu kaj svetovat, nikakor pa ne vsiljevati svoje volje.

Trditve, ki jo je včeraj novinarjem podal glasnik Heddington Carter, se nanaša na oba »glavna kamna« splošnega kakršnegakoli sporazumevanja med Arabci in Izraelci: uprašanje palestinske zastopstva za pogajanja nizu v Ženevi in se težje rešljiv problem umika izraelskih vojaskih sil zasedenih ozemelj v Cisjordaniji in Gazi.

S tako izjavo najverjetneje ZDA skušajo pomiriti duhove, v največji meri izraelske, ki so jih točne in manj točne vesti o ameriških načrtih za doseg trajnejšega miru na Bližnjem vzhodu precej razburile. Dečoma pa jih lahko tolažimo tudi kot željo, da bi vsi napovedani razgovori o tekali v prijateljski razduhu in da bi šele nato izdelali jasno opredeljene in natančnejše predloge.

Nekoliko ostreje tone je včeraj zadobila samo polemika o nameravanem oziroma nameravanem obisku ameriškega zunanjega ministra v Alžiriji. Libanonski dnevnik »Al Safir« je alžirski vladi pripisal ostro zavrnitev ameriške želje, da bi Vance med svojim potovanjem obiskal tudi to arabsko državo, češ da »trenutno ni opravičljivih razlogov« o katerih političnih uprašanjih vlada je izjavila, da je pripravljena triti stroške za izvajanje pogodbe vse od začetka njene veljavne dobe.

NEPRIČAKOVANA POBUDA MINISTRskega PREDSEDNIKA

ANDREOTTI POROČAL PREDSTAVNIKOM USTAVNIH STRANK O UKREPIH ZA IZVAJANJE PROGRAMSKEGA SPORAZUMA

Sestanka v palači Chigi so se udeležili tajniki KPI, PSI, PSDI in PLI ter namestnika KD in PRI - V ospredju tudi rezultati Andreottijevega obiska v ZDA - Jutri seja ministrskega sveta

RIM — Z nepričakovano potezo je predsednik vlade Andreotti sklical v palači Chigi predstavnike šestih strank, ki so odobrile vladni program, in jim na dvurni seji podal obračun svojega potovanja v ZDA ter napovedal v glavnih obdobjih, katere ukrepe namerava vlada najprej pripraviti za izvajanje dogovorjenega programa.

Sestanka so se udeležili tajniki KPI Berlinguer, PSI Craxi, PSDI Romita in PLI Zanone ter namestnika tajnika KD Galloni in PRI Terrana. Kot rečeno, je sestanek trajal dve uri ter je presenetil časnikiarje, ki niso ničesar vedeli o sklicanju seje. Ob zaključku sestanka, ki je seveda sprožil veliko komentarjev ne toliko zaradi vsebine, pač pa zaradi nove oblike posvetovanja med vlado in strankami, ki jo podpirajo, so udeleženci odgovorili na vprašanja časnikarjev.

Tajnik PSI Craxi je povedal, da po poleg mednarodnih in notranje političnih tem obravnavali tudi vprašanje izvajanja vladnega programa. Dodal je, da bo vlada ob obnovitvi dejavnosti po političnih predstavila bolj točen rokovnik ukrepov. Glede same pobude predsednika vlade, da je sklical sestanke šestih strank, je Craxi dejal, da so razpravljali tudi o tem in da bo treba najti primerne oblike posvetovanja med strankami.

mi glede na nenavaden značaj odnosov med njimi. Končno pa je tajnik PSI se povedal, da dobro ocenjuje Andreottijevo obisk v ZDA.

Tajnik KPI Berlinguer pa je Andreottijevo pobudo o sklicanju sestanka označil kot pravilno in konkretno, saj ustreza dejstvu — kot je dejal — da vlada sloni na podpori šestih strank udeleženk sestanka. Glede same vsebine pogovorov pa je tajnik KPI dejal, da so govorili o najbolj nujnih nalogah v zvezi z izvajanjem programskega sporazuma in se posebno o vprašanjih, ki se tičejo gospodarstva, kot so investicije na Jugu, gradbeništvo, državne udeležbe in zajetje javnih stroškov Tudi Berlinguer je pozitivno ocenil rezultate Andreottijevega obiska, ki je, da dokazal, da se tudi v ZDA, kot bolj ali manj v vseh državah sveta, zavedajo, kakšna je dejanska italijanska politična situacija.

Tajnik PSDI Romita je bil zadovoljen z včerajšnjim sestankom predvsem zaradi tega, ker so vse stranke na tovrstnih srečanjih enakovredne in se tako preprečuje, da bi se sporazum med šestimi v fazi izvajanja spremenil v dogovarjanje med dvema najmočnejšima strankama, namreč KD in KPI.

Tudi Zanone (PLI) in Terrana (PRI) sta pozitivno ocenila sestanek. Zelo previden je bil v svojih izjavah namestnik tajnika KD Galloni, ki se je ob koncu sestanka v šestih zadržal še done pol ure z Andreottijem. Na vprašanje, kako njegova stranka gleda na sklicanje tovrstnega sestanka, je odgovoril, da gre za normalno dejavnost vlade, ki mora izvajati programske točke, odobrene v parlamentu. Zaradi tega je Andreotti ob povratku iz talmajl včerajšnje srecanje Galloni — da je seznanil tajnike šestih strank ustavnega loka o važnih in pozitivnih rezultatih obiska in o prvih ukrepih, ki jih vlada namerava sprožiti za uresničitev dogovorjenega programa.

»KD torej soglasa s to pobudo?« so vtrajali časnikarji.

»KD — se je glasil odgovor — lahko samo jemlje na znanje to pobudo ministrskega predsednika, ter jo ima za pozitivno v okviru izvajanja programskega točka.« Še bolj previden pa je bil Galloni v odgovoru na vprašanje o morebitnem rednem sklicevanju takih sestankov, saj je nekata tiskovna agencija objavila vest, da namerava Andreotti sklicati tajnike šestih strank enkrat mesečno. Galloni je dejal, da za sedaj še niso »govorili« o morebitni periodičnosti in da se tudi niso dogovorili za sklicanje novega sestanka. Vsekakor je dejal, da bodo morale vse stranke ponuditi Andreottiju največje sodelovanje za uresničevanje programskega točka, kar verjetno pomeni, da bi KD ne nasprotovala sklicevanju rednih sestankov med strankami, ki so sklenile programski sporazum. Jasno pa je, ne glede na izjave političnih predstavnikov, da vsa včerajšnja sestanka novo obliko posvetovanja med strankami in da bi ga lahko tolažili kot korak k ustvarjanju pravne večine, čemur pa se ne demokratizirani doslej uprta.

Sicer pa se sploh v krščanski demokraciji bojijo, da ne bi kdo ekstenzivno tčmčil programskega sporazuma: prav danes bo stranki — no glasilo »Il popolo« objavilo uvidnik posl. Ferrari Aggradija, ki se po eni strani zaganja proti tikanjem, da KD ne namerava spoštovati sporazuma, po drugi za virača poskus, da bi vrinili v sporazum tudi točke, ki ne sodijo v dogovor med šestimi strankami.

Jutri se bo medtem sestala vlada, da bi pripravila prve ukrepe za izvajanje nekaterih točk programskega sporazuma. Vlada seja bo izjemoma v četrti in ne v torek, kot običajno, ker bo poljutrišnjem Andreotti odpotoval na obisk v Saudsko Arabijo. Glede jutrišnje seje je podtajnik Evangelisti v radijskem intervjuju napovedal, da bodo proučili nekatere ukrepe, ki so bili že v celoti izdelani. Med te je predstavnik vlade namreč kaznil niški pravilnik in izredne ukrepe za

gradnjo novih zaporov ter celo vrsto kazenskih norm, ki se tičejo ugotovitve istovetnosti sumljivih oseb, preiskav v »prevarniških« brigadah, začasne aretacije, telefonske prisluškovanja in podobno. Vlada se bo še enkrat sestala proti koncu avgusta in nato spet 9. septembra. (tm)

Danes seja CIPE

RIM — Danes se bo sestel ministrski odbor za gospodarsko načrtovanje — CIPE. Na dnevnem redu bodo številna vprašanja, med katerimi so ukrepi za mladinsko zaposlovanje, program stanovanjskih gradenj za kmetijske delavce in potenciranje poštne in telefonske državne ustanove.

Aktivni saldo junijske plačilne bilance

RIM — Italijanska plačilna bilanca se je v mesecu juniju zaključila z aktivnim saldom v višini 84 milijard lir, kar se prvič dogaja po pristopu enemu letu. Aktivni saldo je rezultat pasivnega salda 716 milijard za nakup petrolejskih proizvodov in pozitivnega salda 800 milijard za vse druge vrste blaga. Naj omenimo, da se v istem mesecu lanskega leta zabeležili negativni saldo 487 milijard lir.

Preiskava o obtožbah na račun posl. Battaglie

RIM — Predsednik poslanske zbornice Ingrao je imenoval elane posebne parlamentarne preiskovalne komisije, ki bo morala soditi o utemeljenosti obtožb radikalca Pannelle na račun republikanskega poslance Battaglie. Med parlamentarnim razpravo o osimskih sporazumih je namreč Pannella očital Battaglie, ki je bil ob podpisu sporazumov postajnik v zunanjem ministrstvu, da je v službi interesov mnogonacionalnih družin in točno določenega industrijskega in kapitalističnega ambienta.

MRZLIČNA BEOGRAJSKA POSVETOVANJA

Še zadnje ovire na poti k zaključku konference

O vprašanju trajanja jesenskega sestanka »Beograd 2« še ni soglasja

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Na beograjskem sestanku med delegacijami se naprej prevladuje prepričanje, da bodo priprave za jesenski glavni del tega srečanja o vprašanjih evropske varnosti in soevljanja končali že ta teden. Seveda to pomeni, da bo naslednje dni treba pospešiti delovni tempo, še bolj pomembno pa je to, da bodo vsi udeleženci na posled pokazali z dejanj svojo kar največjo voljo za sporazumevanje, saj tega doslej še ni bilo, vsaj v zadostni meri ne.

Osnova za sedanje izmenjave mnenj je španski predlog, izoblikovan na podlagi predloga devetih neblokovskih držav in po posvetovanjih v neformalnih skupini, v kateri so bile tudi članice blokov. Delo te neformalne skupine se nadaljuje in je zabeležilo že dočlen napredek. Torkova dopoldanska seja je potekala v dveh delih, odmor pa so porabili za zblizevanje različnih stališč.

Kakor je zvedel Tanjug so napredek sicer dosegli in o tem obvestili vse udeležence v nadaljevanju plenarne seje, toda hkrati se je izkazalo, da bodo potrebna še nova prizadevanja, da bi ta napredek privedel do končnega sporazuma, torej do dokumenta, sprejemljivega za vse.

Konec septembra Schmidt na Poljskem

BONN — Zahodnonemški kancler Schmidt bo konec septembra uradno obiskal Poljsko, kjer se bo med drugim sestel s sekretarjem poljske vlade stranke Gierkom. Vest, čeprav iz dobro obveščenih bonških krogov, ni bila še uradno potrjena.

V torek pa se je Schmidt razgovarjal z avstrijskim kanclerjem Kreiskim in z bivšim švedskim premierom Palmekom. Po uradnem sporočilu naj bi trije politiki nadaljevali z izmenjavami mnenj, ki so ga začeli pred nedavnim v Bonn.

Pred skorajšnjim sporazumom med Panamo in ZDA?

WASHINGTON — Vse kaže, da ameriški predsednik Carter namerava v najkrajšem času zaključiti pogajanja s Panamo o Panamskem prekopu. Pogajanja, ki so se začela leta 1974 so dobro napredovala vse do lani, ko so bila dejansko prekinjena zaradi predsedniških volitev v Ameriki. Po Carterjevi umestitvi so se nato trudno vlekle brez stvarnih rezultatov, dokler ni panamski predsednik Torrijos zajamčil ZDA pravico do vojaškega posega, če bi neka sila ogrožala varnost prekopa, pa čeprav je pas vzdol pomembne plovnice poti pod panamsko suverenostjo. Sedaj je kot kaže edino še odprto vprašanje odškodnine, ki naj jo ZDA plačajo srednjeameriški republik.

Po mnenju političnih komentatorjev ima Washington znaten interes za skorajšnji sklenitev sporazuma kot prvi staven korak nove politike ZDA do Latinske Amerike, ki doslej pravilno o presnovi in preusmeritvi podjetij, vendar odločno zavrnja, kot so na primer ukinitve najdenega dela ter stiki na krajevni ravni.

Ministrica za delo Tina Anselmi v pogovoru s sindikalnimi predstavniki delavcev prevoznih podjetij (Telefoto ANSA)

Današnji sestanek sledi onemu, do katerega je prišlo 29. julija med generalnimi tajniki sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL Lamo, Marcione in Benvenuto ter ministri Stamatijem, Morinom, Anselmijem in Ruffinijem. Takrat so se dogovorili o nekaterih političnih vprašanjih. Vlada je izjavila, da je pripravljena triti stroške za izvajanje pogodbe vse od začetka njene veljavne dobe.

Današnji sestanek se je zaključil ob 16. uri, ministrstvo za delo pa je objavilo sporočilo, v katerem je rečeno, da so obravnavali nekatere vprašanja glede dejanskega izvajanja skupne delovne pogodbe udeležencev prevoznih podjetij in na katerem so sklenili, da se bodo s predstavniki sindikalnih organizacij sestali prve dni septembra. Generalni tajnik Buttinelli je povedal, da je bil med sindikalnimi predstavniki in ostalimi spori glede začetka veljavnosti delovne pogodbe, ki mora, po mnenju sindikatov, stopiti v veljavo od dneva, ko je bila podpisana. V zvezi z vprašanjem likvidacije podjetja Unidaj je sindikalna organizacija delavcev v prehranbeni industriji sklenila proglasiti 4-urno stavko udeležencev vseh prehranbenih podjetij z državno udeležbo, do katere naj bi prišlo še pred koncem avgusta. Poleg stavke so se sindikalni predstavniki odločili za vrsto pobud v okviru stavkovnega gibanja, kot so na primer ukinitve najdenega dela ter stiki na krajevni ravni.

ODLOŽITEV RAZPRAVE O DEŽELNEM TAJNIŠTVU ZA OBNOVO

Prvi zastoji na deželi pri izvajanju programskega sporazuma med strankami

Petkova seja deželne skupščine zato odpade - Jutri se sestane posebna komisija za probleme potresnih območij

Čeprav je v tržaških političnih krogih že čutili prve znake nemira pred prvim predvidenim vremenjem, ki bo zajelo stranke po velikomestnih političnih, se je upravnica in politična dejavnost v teh dneh pri nas prilagodila političnemu vzdušju. Ni pa tako na deželi, kjer se že krepijo napetosti in pogledi o konkretnem uresničevanju posameznih točk okvirnega programskega sporazuma med sedmimi strankami ustnega loka, ki so na po tolikih mesecih vročih pogajanj dokončno sprejeli prejšnji petek v deželni svet.

Če je deželna skupščina tedaj doslej okvirno soglasje, je istočasno priznala, da obstajajo glede stvarnega izvajanja posameznih točk še zmerom številna nesprotja, ki jih bo treba izravnavati z nadaljnjim dogovarjanjem. Konkretno se to nesoglasja, ki so se iz petkove razprave prišla do izraza, poskušajo med večerajšjo sejo prve komisije, ki bi se morala seznaniti o zakonskem osnutku, ki predvideva ustanovitev posameznega deželnega tajništva za obnovo prizadetih potresnih krajev. Socialisti, ki se od samega začetka niso v celoti strinjali z nekaterimi deli tega zakona, so večeraj ponovno kritično ocenili vsa zadeva. V bistvu zahtevajo drugačen, jasnejši odnos med deželno upravo ter predvidenim tajništvom. Gre tudi za to, da bi bile nekatere pristojnosti glede obnove dodeljene posebnim deželnim komisijam za problematiko potresnih krajev. O tem vprašanju so na prvi komisiji deželnega sveta vsakekar izreka potek, ko bodo nekatere delne osnutke poglabili z drugimi dejavniki družbeno - političnega življenja naše dežele. Če za današnji dan je namreč predvideno srečanje s sindikalnimi predstavniki, ki bodo izrekli svoje mnenje.

Podobno usodo je večeraj doživel v peti komisiji tudi zakonski osnutek, ki ureja norme za gradnje v potresnih območjih. Tudi ta zakon je sestavljen del programskega sporazuma med sedmimi strankami in tudi pri tem je prišlo do živahne razprave, ki se je zaključila s sklepom, da se vsa zadeva globlje prouči predvsem z urbi in citibene vidika.

Večerajšnja odložitev razprave o dveh tako pomembnih vprašanjih nam dokazuje, da se je uresničevanje programskega sporazuma med sedmimi strankami ustnega loka zataknilo že na samem začetku, kar je bilo sicer lahko predvideti. O obeh omenjenih zakonskih osnutkih bi moral ta petek razpravljati deželni svet. Zaradi večerajšnje zapletitve pa bo razprava v deželni skupščini najbrž zavrnila na teden po velikem smaru.

V teh dneh bo nadaljevala s svojo dejavnostjo tudi posebna komisija deželnega sveta za probleme potresnih krajev. Sejo, ki bo jutri, je sklical nov predsednik komisije, komunist Magrini, ki je bil na to mesto izvoljen na podlagi programskega sporazuma med strankami.

V OKVIRU REVIE «EVROPA SRC»

Bolgarska in romunska skupina navdušili maloštevilno občinstvo

Zanimiv spored irske folklorne skupine - Danes na tržaškem gradu tudi skupina iz Trziča

Vreme je še enkrat prizaneslo sitnosti prireditelji na Gradu sv. Justa. To je bil drugi tržaški večer v okviru folklorne revije «Evropa SRC», nastopalo je šest skupin: dve iz Italije, nemška skupina, irska, bolgarska in romunska. Levji delež ploskanja in navdušenja sta seveda odnesli zadnji dve.

Pa začnimo kar po vrsti. Prva se je na odru pojavila folklorna skupina «Chino Ermacora» iz Cente. Skupina, ki spada med najstarejše in najbolj priznane v Furlaniji, je sama tudi pobudnik prireditve. Ta skupina je namreč pred desetimi leti začela s festivalom «Evropa SRC», ki je letos v znak solidarnosti s porušeno Furlanijo prišel do tako širokega obsega. Skupina je v skrbno urejenih nošah predstavila nekaj znanih furlanskih plesov.

Resnici na ljubo ne moremo reči, da je nemška mladinska skupina pretirano navdušila. Njihovi plesi so v glavnem prikazovali snubljenje. Povsem je odgovarjala pričakovanju pa bolgarska skupina iz Silistre, ki je prikazala vrsto severozahodnih plesov. Izredna uigranost številnih plesalcev, pa tudi virtuoznost orkestra, sta popolnoma prevzeli občinstvo.

Presenetljive so bile predvsem ženske s svojim izredno ritmičnim in hitrim šopskim plesom, ki prikazuje hojo konj. Moški so prikazali boj med dvema skupinama, šlo pa je v bistvu za igro spretnosti in ritmičnosti. Skupina je ples za ples spreminjala noše medtem, ko je orkester poskrbel za kratke glasbene medigre.

V začetku drugega dela se je predstavila spet italijanska skupina iz Forlaja. Tudi tokrat je šlo za mladinsko skupino, ki je predstavila vrsto plesov iz Romagna. Bistveno bi bila na tem nestu ugotoviti, če so ti plesi - gre namreč za tako imenovani «balo liscio» - sploh folklorni plesi ali ne, vendar bi se na tem mestu ne spuščali v taka razglabljanja.

Sledila je irska skupina, ki jo je sestavljalo osem deklet in deček v

tipičnem irskem «skiltu», spremljali pa jo je ansambel harmonikarjev. Skupina iz Dublina je predstavljala pravo poslastico za ljubitelje neobčajnih folklornih plesov. Zanimivo je namreč pri Irčih, da plesajo ključno z nogami, roke nimajo nobene posebne vloge, karaki pa so zaradi tega izredno težki in svojevrstni, tako kot jih terja poseben ritem.

Večer je zaključila romunska skupina iz Ploestija, ki je s svojimi tipičnimi plesali, z izredno živahnim plesom in s petjem tako navdušila občinstvo, da ni ni hotelo prenehati s ploskanjem. Kot bolgarska skupina so tudi Romuni še enkrat dokazali, kako je ritmično, stilno in instrumentalno izredno bogat evropski jugovzhod. Romuni so predstavili izredno bogate noše. Skupine se je poznalo, da je nastopila še na mnogih turnejah in je navajena velikih odrov in velikih uspehov. Spročenost, ki je spremljala celoten nastop in namreč sad dolgih in utrudljivih vaj, pa tudi izrednega veselja, ki jih lahko ima vsak narod do svojih plesov in pesmi, v bistvu do stalnega osvajanja in poznavanja svoje lastne kulture.

Zadnji dan festivala «Evropa SRC» na Gradu sv. Justa bo potekal po naslednjem sporedu: nastopili bodo znani «sbandieratori» iz Latine, folklorna skupina «Il Bircio» iz mesta Filotrano pri Anconii, iz Belgije so prišli plesalci «Volksdansen» groep Wiggelo, iz daljne Mehike pa skupina «Coahuilteco». Namesto avstrijske folklorne skupine bo ples tistega folklornega ansambla, ki je v prejšnjih dneh požel največ uspeha med občinstvom. Skupino morajo še določiti. Za nas bo prav gotovo nadse zanimivo nastop folklorne skupine iz Trziča na Gorenjskem, ki bo zaplesala tipične slovenske, hrvaške in srbske plesne Ples slovenske skupine se odlikuje predvsem po živahnosti in tem. peramentnosti ter poskočnem ritmu.

Kot običajno se bo predstava začela ob 21.15.

POLETNA SEZONA JE NA VIŠKU

V barkovljanskih kopališčih, Lanterni in Ausonii zopet dovoljeno kopanje

Je na vse to vplival dež in južni veter? - V našem zalivu je, kljub nekaterim prepovedim, veliko kopalcev

Letošnje poletje sledi v grobih obrisih lanskoletnemu: dežja je na pretek, na srečo pa ostaja živostni stolpec na sezonskih višinah, kar kolikor toliko omogoča kopanje.

To pa je v našem zalivu večkrat nemogoče, ne toliko zaradi onesnaženosti, kolikor zaradi strogega spoštovanja ustrezne zakonodaje, ki je za našo pokrajino tako značilna. Vsi dobro vemo, da je stopnja onesnaženosti severnega Jadrana dosegla zaskrbljujočo raven, a prav tako dobro vemo, da so tudi druga področja v podobnem položaju. Zanimiva pa je, da so preprosti kopalki skoraj izključno v naši pokrajini.

Ko sprašujemo starejše ljudi, nam pravijo, kako je bilo nekoč morje čisto, kako si v nekaj urah s trnikom nalovili večerjo in ni bilo ne prepovedi in ne strahu pred inorebitimi okužbami. Danes je vse drugače, industrijski odpadki iz dneva v dan vedno bolj pokrivajo površino, ki je bila nekoč čista. Po tem kramljanju se lahko polize seznaniti s kraji, kjer se naša ljudje kopajo. Pustimo lstru in lagunsko območje, ki je v zadnjih časih postalo naravno pribežališče vseh motoriziranih, sonca in morja laških oščanov in okoličanov ter omejeno se saro na naš Tržaški zaliv. Dares je bilo od mejejeja prehod pri Lazaretu do Milj kar precejšnje število kopalcev, kak pravi prostor pa je srečnejše našel. Tudi v Miljah je bilo dovolj kopalcev, da bodo v brk vsem prepovedim in dvomim, da bo to vplivalo na mesečni porast nalezljivih bolezni. V Barkovljah to je, kljub ne preveč ugodnemu vremenu, kar trlo kopalce, v Grljanu pa je bilo stanje še zanimivejše, saj so kopalci izkoristili vsako stezo, ki pelje proti ozevrti. Pod Krizem je prišlo tudi do preprekanja in jeze. Brojenja s svojo čisto in prozorno vodo vabi, parkirišče pa je premalo. Prav tako pod Nabrežno, Kovanceh, Novim delom in «Afrik», saj je to najčistejši odsek: naše obale. Živo je bilo tudi v Sesslanu; kljub prepovedi so se kopali v Devinu, morda, ker ne vedo za prepoved. Kot vidimo se je stanje iz-

boljšalo, saj bi bil pravi gospodarski škandal, da bi nam vrli Tržičani šli na kopanje drugam in drugim puščali mastne denarce.

Ogled gradbišča avtoporta pri Fernetičih

Predsednik deželnega sveta Pitoni si je v spremstvu vladnega komisarja dr. Lorenza Molinarja in predsednika pristanjske ustanove dr. Micheleja Zanetija ogledal suhozemski terminal pri Fernetičih. Predsednik Zanetti je orisal dosežanje pot suhozemskega terminala, od ustanovitve konzorcija v letu 1972, do junija 1976, ko so pričela delna druga faza. Zanetti je zaželel čimprejšnji prehod k drugim fazam del, ki bi zagotovila cestne infrastrukture temu nadvse važnemu objektu za tržaško gospodarstvo. Predstavnik konzorcija so zagotovili, da bodo s septembrom pričeli delna tretja faza, in sicer: modernizacijo ploščadi za turistične prehode in ureditev cest, ki bo povezovala italijanski terminal z jugoslovanskim. Nadalje bodo poskrbeli za pripravo vseh dovolov in vpadnih načrtovane avtoceste. Predvidevajo, da bodo ta dela dokončali spomladi leta 1979.

Razširitvena dela v sežanskem terminalu

Italijanski suhozemski terminal pri Fernetičih bo sredi leta 1979, medtem pa jugoslovanski terminal posluje že leto dni, posluje pa se ga nad 500 tovrstovsko dnevno. Jeseni bodo pričeli z razširitvenimi deli, ki so ga sklenile največje prometne delovne organizacije in družbeno - politične organizacije slovenskega Primorja. Gre tu predvsem za cestne infrastrukture, ki bodo povezovala italijanski terminal pri Fernetičih. V okviru italijansko-jugoslovanskih dogovorov so sklenili, da bodo z objestanskimi nakazili poskrbeli za poseben odsek, ki bo namenjen tovornjakom s priklopi.

Danes se sreča z Abrahamom LJUBO GRILANC

Še mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva mu želijo mama, tata, sestre in nečaki.

V nedeljo praznik 50-letnikov iz Bazovice

Prejšnjo nedeljo so uneli bazoviški petdesetletniki svoj praznik. Na združnem vrstu Gospodarske zadruge so priredili ljudsko zabavo, na

kateri ni manjkalo jedade, pijače in plesa. Škoda le, da je v poznih popoldanskih urah žež ponagajal žubantono. Zato so 50-letniki sklenili, da bodo slavje ponovili prihodnjo nedeljo v upanju, da jim bo tokrat vreme bolj ugodno. Na sliki: skupina letošnjih slavljenčev.

Prof. Nada Pertot

TEDEN DNI PRED ZAPADLOSTJO ROKA ZA VPIS V POSEBNI SEZNAM

V Trstu išče možnost zaposlitve samo 707 brezposelnih mladincev

Polovica prijavljenih je žensk - Znaten odstotek z diplomo - Po študiji pokrajinske uprave je več možnosti zaposlovanja v manjših podjetjih, gradbeništvu in obrti

Komaj še nekaj več kot teden dni nas loči od 1. avgusta, ko zapade rok za vpis v posebni seznam brezposelnih mladincev, ki naj bi jim omogočili, zbirati olajšali zaposlitev z ugodnostmi, ki jih priznava državni zakon št. 285 z dne 1. junija letos.

Kaže pa, da do sedaj razpoložljivih podatkih, da je tudi v tržaški pokrajini izvajanje zakona daleč od smotra, ki so si ga v parlamentu postavili, da bi namreč našli izhod nevdzrnemu stanju črpanjanja delovnih mest za mlado, v veliki meri šolsko usposobljeno, delovno silo. Zakon je bil nujno dogovorjen med demokratičnimi političnimi silami in hitro izglasovan prav pod vplivom upravičenega vrenja, ki je zavalodalo med mladinjo sprčo brezizidnosti položaja tisočev mladik, ki je posledica zasrčnosti šolskega sistema in že nekaj let trajajoče hude gospodarske krize.

Uvajanje v delovno razmerje bi moralo olajšati nekaj več kot tisoč milijard, ki jih je dala država na razpolago podjetjem, ki najamejo v stalno službo mladince iz posebnega seznama, z dlnim prevzemom socialnih dajatev (32 tisoč lir mesečnega državnega prispevka na seверо, 64 tisoč pa za podjetja na jugu). Druga oblika javne pomoči je predvidena za podjetja, ki najamejo mladince na podlagi začasnih vzgojnih pogodb, pri čemer se pridruži poklica ali nekvalificirajo. Tem prispeva država 240 lir na delovno uro (na jugu 400).

Urad za raziskave tržaške pokrajine je v zvezi s tem vprašanjem objavil študijo, iz katere izhaja, da se je vpisalo na Tržaškem v posebnem seznamu brezposelnih 707 mladincev, med katerimi je nekaj manj kot polovica žensk, precejšnji odstotek predstavljajo pa mladi brezposelni z univerzitetno izobrazbo ali z diplomijo višje srednje šole. Le o okrog 10 odstotkov kandidatur je pripravljenih sprejeti začasno službo z vzgojnimi pogodbami, skoraj nobeden pa ni izrazil pripravljenosti sprejeti delovno mesto, ki bi ne ustrezalo opravljenim študijam.

Ali so ti neprilicavostno skromni podatki glede zanimanja tržaških mladincev za vpis v seznam brezposelnih znamenje tako majhne potrebe po takih delovnih mestih ali najsi dvom v učinkovitost izvajanja zakonskih določil in olajšav? Tudi študija pokrajinske uprave še ne vsega točnega odgovora ob doseženih nesporodnih rezultatih, ki jih je zakon pokazal v vsej državi.

Pri analizi možnega povpraševanja po mladi delovni sili pa študija ugotavlja, da je rdeča na krajem no gospodarsko strukturo zelo malo verjetno, da bi se taka mesta odpirala pri nas v podjetjih z državno udeležbo ali pri podjetjih z ne krajevnim kapitalom. Ostajajo torej, po mnenju raziskovalcev, le srednja in mala podjetja, gradbeništvu in delno obrtništvu. Pri teh je pa teže izvedljivo najemanje na podlagi vzgojnih pogodb, ki ustvarjajo kadre za nove poklice, ker bi morali zaposliti dva mladince na 30 uslužbencev in bi torej ne mogla nadzorovati strokovne vzgoje. Če je bil torej namen zakona spodbujati čizvo, ki pred Miranovskim gradom služi za predstave Luči in zvoki. Zaradi visokih valov so se namreč stregale vezi, s katerimi je bil splov privezan k obali. S pomočjo potapljačev in gasilcev so končno splov spritrili k obali in ga usposobili za prihodnje predstave.

Na Furlanski cesti vesplati podri pešca

Na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice so večeraj popoldne soredili 58-letnega trgovca Nina Saulija, stanujočega v Ul. Pertsch 3, katelega je na Furlanski cesti podrla vespa 125, ki jo je vozil 18-letni Fabio Martini iz Ul. D'Azzelio 4. Mož se bo moral zaradi luskane desne noge in udarcev v razne dele telesa zdraviti približno 40 dni.

Povečanje zmogljivosti lesnega pristanišča

V prejšnjih dneh je zveza, ki združuje tržaške operaterje na področju lesne industrije, sklenila s tržaško pristaniško ustanovo pogodbo o najemu terminala lesnega pristanišča.

Pismo uredništvu

ZAUPATI V NAŠO ŠOLO

Čenj. a. urednik,

Prej. precej časa se pripravljam, da bi napisala nekaj svojih misli o šoli, a sem se bala to storiti, ker bi mogoče mislila, da si želim nesimpatične polemike.

Ob zadnjih podatkih o uspehih pri usposabljenosti in zrelosti izpitih in ob vpisih otrok v naše šole pa se mi res ne zdi prav molčati.

O vseh uspehih na višje šole je prav gotovo zaskrbljujoč podatek, da se je v prvi razred klasičnega liceja vpisalo tako malo

dijakov. Zakaj tako? Vzrokov je prav gotovo več, a o njih ne bi danes govorila. Omejila bi se le na problem učnega kadra.

Na tej šoli imamo profsorski zbor, ki ni no kvalifikacij na prvem mestu in to ne samo glede na našo tržaško sredino, ampak v širšem državnem in slovenskem merilu.

Na znanstvenem liceju bo nastala vrzel, ko bo odšel v pokoj slavist, prof. Belčič. Njegovo mesto bo moral zasedati kak študent, če ne bo prišlo do kake premostitve, ki bo nujno sprožila težave drugje.

Na trgovskem tehničnem zavodu je problem učnega osebja za tretjo paralelko 1. razreda (60 vpisanih dijakov), za profesorja italijanščine (prof. Deško gre v pokoj) in tudi za ravnatelja. Do danes še nihče ni sprejel tega mesta.

Nič bolj rožnat ni položaj na učiteljski. Z najhujšimi težavami te vrste pa se bori prav šola za otroške igrarice in predvsem in dustrijska obrtna šola. Sapienti sat!

Da šola pogojuje predvsem učno in vodilno osebo in ne samo programi, zakoni in šolski okraji, je danes težko zagovarjati, saj moramo poslušati ali brati vsak dan, da so vsi uspehi naših dijakov za sluga njih samih ali zunanjih dejavnikov, za neuspehe in za pomankljivo znanje va smo krivi mi, ki na šolah učimo. Dostikrat so med temi krivici tudi tisti, ki zadnji trenutek omogočijo, da pouk sploh steče.

Naj se vendar pridejo na naše šole vsi tisti, ki so usposobljeni za poučevanje in naj vsaj zdaj ne odhajajo na druga službena mesta tisti, ki že na šolah uspešno učijo.

Skušajmo zopet za šolo in na šoli delati in vanjo zaupati, če še želimo, da bi naša šola sploh obstajala.

Naši dijaki pa naj se ne ogibajo šole, kjer so pogoji za študij najboljšji. Pripravljenih in sposobnih razumnikov pa nam še kako primanjkuje!

Prof. Nada Pertot

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Danes sodna obravnava proti štirim anarhistom

Pred tržaškim kazenskim sodiščem bo danes proces proti štirim anarhistom, ki so obtoženi upiranja javnemu funkcionarju in drugih manjših prekrškov v zvezi z dvema manifestacijama junija in julija 1974. Prvi dogodek se je pripetil 9. junija 1974, ko je skupina anarhistov in antimitalistov delila letake pred rušilec italijanske mornarice Audace, posegli so policisti in po burnem prerivanju so prijavili mladeniče sodišču zaradi upiranja javnemu funkcionarju in razpečevanja ilegalnega tiska. Drugi dogodek pa se je pripetil julija istega leta, ko je skupina anarhistov delila propagandne letake za antimitalistični pohod po naši deželi. Tudi v tem primeru so posegli policisti, ki so prijavili sodišču enega mladeniča zaradi upiranja javnemu funkcionarju in razpečevanja ilegalnega tiska.

Predsednik zveze operaterjev z lesom Antonini je tudi seznanil članu združenja, da bo pristanjska ustanova že v teku tega leta začela z deli za zasutve dela obale, ki gre od obratov Sidemar in Italsider do sedanega pomola. S tem se bo povečala površina lesnega pristanišča za nadaljnjih 100.000 kv. metrov.

ZA TEHNIČNE POMOČNIKE Tržaška pokrajina razpisuje 3 mesta

Tržaška pokrajina razpisuje 3 delavska mesta tehničnih pomočnikov pri državnem pomorskem zavodu v Trstu, in sicer za mehanškega zložitelja, radiotehničarja in motorista. Kandidati morajo biti starejši od 18 in mlajši od 30 let in morajo imeti diplomijo nižje srednje šole za močarstva in potreben tudi strokovni izpit pomorskega mehanika (prevega razreda). Začetna letna plača znaša 2.150.000 lir, s pogodbenimi poviškami in dokladni. Prijave je treba vložiti na kolikovanem papirju do 12. ure 29. septembra letos na sedežu pokrajinske uprave, kjer dobijo zainteresirani tudi podrobnejša pojasnila.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 3. avgusta

LIDIJA

Sonce vzhde ob 5.51 in zatone ob 20.31 — Dolžina dneva 14.40 — Luna vzhde ob 22.26 in zatone ob 10.24.

Jutri, ČETRTKE, 4. avgusta

DOMINIK

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 23.8 stopinje, najnižja 17.3, ob 13. uri 23 stopinj, zračni tlak 1013.2 mb rahlo narašča, vlaga 52-odstotna, nebo 6/10 pooblačeno, veter 5 km na uro jugozahodnik, morje rahlo razgiban, temperatura morja 22.9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 2. avgusta 1977 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 80-letna Giuseppea Merlach por. Columi, 72-letna Michela Sorli, 69-letna Carla Paulich por. Polese, 80-letni Renato Balestra, 70-letni Giacomo Stoppar, 74-letna Lidia Slobez por. Balestra, 63-letni Giovanni Komar, 88-letna Filomena Sindarich vd. Declich, 65-letni Oreste Valentini, 77-letni Giuseppe Landeker in 76-letna Maria Stegl.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Largo Sornio 4, Trg Libertà 6, Eria S. Anna 10, Lonjerska cesta 172, (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proseki: tel. 225-114; Božje polje: Zgornji: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesslan: tel. 209-197; Zavrle: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.

TRST - ULICA P. FILZI 10 - 60148

TEČAJI VALUT V MILANU

DNE 2. 8. 1977

Ameriški dolar:	debeli	891.-
	drobni	860.-
Funt sterling		1560.-
Švicarski frank		358.-
Francoski frank		177.-
Belgijski frank		24.-
Nemška marka		377.-
Avstrijski šiling		53.30
Kanadski dolar		805.-
Holandski florint		353.-
Danska krona		140.-
Švedska krona		190.-
Norveška krona		160.-
Drahma:	debeli	25.75
	drobni	27.25
Dinar:	debeli	46.-
	drobni	46.-

MENJALNICA

vseh tujih valut

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mati, nona in sestra

JOSIPINA VERGINELLA por. SETTIMO

Pogreb drage pokojnice bo danes, 3. t.m., ob 17. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče v Križu.

Žalujoci: mož Josip, hči Bruna z možem Severinom, vnukinja Margerita, svak dr. Frano, svak Anđel z družino, sestra G. zela in Emilija z družinama, svakinja J. zefa z družino ter drugo sorodstvo

Sv. Križ, 3. avgusta 1977

Gledališča

FESTIVAL OPERETE ROSSETTI

V petek ob 21. uri zadnja ponovitev operete «Sogno di un valzer». V soboto, 6. avgusta, bo ob 21. uri prva predstava Abrahamove operete «Ballo al Savoy». Dirigent Tamara Bretnar.

Vstopnice so se razpoložile po osrednji blagajni, Pasaza Protti.

GRAD SV. JUSTA

Danes, 3. avgusta, bo ob 21.15 «Mednarodna folklorna revija-Festival srednjeevropskega ljudstva» skupine iz Avstrije (Celovec), iz Belgije (Beer), iz Italije (sbandieratori del Rione di Cori), Latine in «Il Bircio» iz Filotrano), iz Jugoslavije (Trilje) in iz Mehike (Saltillo).

Ljudske cene. Predprodaja vstopnic po osrednji blagajni, Pasaza Protti.

AVTONOMNA LETOVISKA IN TURISTIČNA USTANOVA

Ciklus potujočih nastopov z Molierovo komedijo

SOLA ŽENINOV

z igralci zadrage «IL BARACONE» iz Rima.

Drevi ob 21. uri

PROSEK

(igrišče «Casa del Fanciullo») vstop prost

V primeru slabega vremena bo v telovadnici.

Kino

MIRAMORSKI PARK: «Luči in zvoki»

Predstavi: ob 21.00 «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini); ob 22.15 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini). Prevod z motornim čolnom od pomola Audace do griljanskega portiča (ob 19.50 in 21.20). Po predstavi iz griljanskega portiča dva povratka.

Ariston «Ciao Puscycat». Ursula Andress, Peter Sellers, R

SLOVENSKA GODBENA DEJAVNOST

Globoke in stare korenine godbe na pihala iz Ricmanj

Danes šteje godba 24 članov, godbeno šolo pa obiskuje 12 mladih gojencev

Godba na pihala iz Ricmanj je med tistimi skupinami, ki se vsečez sočajo z mnogimi problemi. Njeno delovanje je vedno doživljalo padce, nato mučne dvige, danes pa kaže, da se je položaj ustalil. Godba raste v najbolj kakovostne našega zamejstva, za seboj ima tudi naraščajoči, ki godbi zagotavlja miren in dolgotrajen razvoj. Tudi tu pa so veliki problemi, a o tem pozneje.

Ricmanjska godba na pihala je nastala leta 1924. Prva učiteljica sta bila A. Zuljan in I. Bonano, predsedoval ji je Mirko Komar. Včlanjenih je bilo 36 gojencev, ki pa so kmalu opustili igranje, tako da jih je ostalo le šestnajst. Sodelovali so na raznovrstnih prireditvah, kot pač vse «bande», predvsem na vaških praznikih in obletnicah, kjer se je občinstvo rade volje zavrlo ob notah privlačnih valčkov. Tako je godba delovala vse do druge svetovne vojne, ko je fašistična oblast vključila godbo v «battaglione speciale» in jih poslala v Abruzzo. Mnogo gojencev je bilo v partizane, ponovno pa so zaigrali na veličastni manifestaciji 1. maja 1946 v Trstu. Godbo je vodil eden izmed ustanoviteljev, A. Zuljan, in pod njegovo taktirko, so Ricmanjci igrali neprekinjeno do leta 1954. Takrat je občina Dolina sklenila ustanoviti občinsko godbo, pokusa pa se ni obnesel. Od tedaj je godba nastopala le občasno, samo na nekaterih vaških praznikih in za pust.

Leta 1968 je zasedel predsedniško mesto podjetni Vojko Komar in od takrat godba nemoteno deluje. Za kapelnika so izbrali učitelja Franc Bencinca, ki je tudi začel z glasbeno šolo, a je moral svoje delo zaradi bolnižni knaliti opustiti. Leta 1969 ga je nadomestil današnji kapelnik Enio Krizanovski.

Danes šteje godba na pihala iz Ricmanj 24 članov, godbeno šolo pa obiskuje 12 mladih učencev. Pogovori smo se s predsednikom godbe Volkom Komarjem, ki je dejal, da kljub vsemu Ricmanje ne čuti, da godbe ni, stvar jih kratkoma ne zanima. To potrjuje tudi dejstvo, da igrajo danes v godbi samo štirje domačini, nič boljše ni z godbeno šolo, kjer sta samo dva Ricmanjca, ostali so iz okoliških vasi. Predsednik je tako stane ne razumljivo, saj imajo vsi učenci najboljše pogoje vadbe in plačajo le skromen mesečni prispevek. Sicer pa starejši godbeniki vadijo enkrat tedensko, novinci pa trikrat.

V repertoar je kapelnik vrstil zanimive skladbe: tako igrajo operne odlomke, korčarice, narodnozabavne viže itd. Nastope imajo povsod, kamor jih povabijo, najpomembnejši pa je bil brez dvoma tisti na vsrednjem prazniku «Unità» v Frencah, kjer so igrali pred večstoletno množico. Nazadnje so bili v Kočevju, v Klodiču, v Benečiji, jeseni potujejo v Coll' Euganei na velik praznik grozdja.

Predsednik je še dodal, da si štejejo v veliko čast, da dva njihova gojenca študirata na glasbeni akademiji v Livornu.

SAGRA V PREBENEKU
6., 7. in 8. AVGUSTA 1977

PROSVETNO DRUŠTVO SLAVEC NI IMELO SREČE

Neugodno vreme spremljalo letošnje šagro v Ricmanjih

Uspeh nastop mladih učencev domače godbene šole

V ponedeljek se je v Ricmanjih zaključila tridnevna šagra, ki jo vsako leto prireja domače prosvetno društvo Slavec. Organizatorji so v tem poletnem obdobju pričakovali ugodno vreme in s tem dober obisk ljudi, ki še niso šli ali pa so se že vrnili z donusta. Žal pa se je muhasto vreme nagajalo vse dni, a kljub temu so šle obiskovalci v slast njače in še zlasti na žaru, tako da bo društvo iz Ricmanj vsaj delno krilo stroške prireditve.

Po sobotnem plesu z domačim ansamblom Pomlad, je bil v nedeljo popoldne zelo uspešen koncert godbe na pihala iz Ricmanj, ki se je za to priložnost dobro pripravi-

vila. V prvem delu so pod vodstvom Enija Krizanovskega izvajali poleg znanih korčaric dva daljša odlomka iz oper. Občinstvo se je nato predstavilo šest učencev godbene šole v Ricmanjih, katero vodi Krizanovski osebno: v tretji izvedbeni skladbah so prikazivali pridobljeno znanje. V drugem delu koncerta je godba na pihala z igrala še s pet ruskih pesmi in za ključila z venčani partizanski sklad.

Po končanem koncertu se je uliti dež, ki prav tako kot v ponedeljek zvečer, ni dovolil članom ansambla Fonad, da bi zaigrali za ples.

V. L.

NA SVOJI PONEDELJKOVI SEJI

Na goriškem občinskem svetu proučili pomisleke k urbanističnemu načrtu

Sprejeta vrsta predlogov svetovalca Del Bena (PSI), ki upošteva obstoj osimskih sporazumov - Goriške tovarne tudi na desni breg Soče - Svetovalca SSK sta glasovala proti resoluciji

Precej časa so v drugem delu občinske seje, ki je bila v ponedeljek, goriški svetovalci, posvetili vprašanju deželnega urbanističnega načrta. Kot je znano, je deželni odbor za programacijo po več letih dela izdelal okvirni urbanistični načrt dežele, ki naj bi zaobjel razvoj gospodarstva v naši deželi v prihodnjih desetletjih. V načrtu je precej pozitivnih stvari, so pa tudi take, ki ne zadovoljujejo posameznih skupnosti, občin, okrajev. Zaradi tega je bilo v zadnjem času v občinskih svetih precej govora o tem in skoro v vsakem so svetovalci sestavili vrsto dodatnih predlogov. Tako je bilo v slovenskih občinah na Goriškem in Tržaškem, tako je bilo tudi v goriškem občinskem svetu. Že pred časom so občinski uradi preučili deželni urbanistični načrt in na podlagi te analize je občinski odbor sestavil osnutek resolucije, v kateri so vsebovani pomisleki. Ta osnutek so preučili na seji načelnikov skupin, v ponedeljek zvečer pa je prišlo do nadaljnjih popravkov. Diskusija je bila zelo zanimiva, vanjo so posegli zastopniki vseh skupin in že vnaprej lahko ovmemo, da so za popravilne in osnutek resolucije glasovali vse skupine, proti sta bila le dva svetovalca Slovenske skupnosti.

Po uvočnih besedah župana De Sijmona so posegli v diskusijo svetovalci Mario Del Ben (PSI), Ezio Biancotti (PSDI), Damjan Paulin (SSK), Sergio Formas (PLD), Boris Oceani (KPI), Sergio Stabon (KD).

V prvem posegu je socialist Mario Del Ben predlagal vrsto važnih popravkov k predloženemu osnuku. Ti popravki temeljijo na dejstvu, da je del Del Ben, da je bil deželni urbanistični načrt izdelan pred leti, še pred podpisom jugoslovanskega, tako da valovirana griljskanska portiča v širini 200 m. od obale. Tu je prepovedano kopanje, ribolov in vožnja z motornimi čolni.

Nadaljnji popravki socialističnega svetovalca vpadajo tudi v to novo realnost. V prvem je omenjeval izgradnjo plovnega kanala Jadran - Donava, v drugem pa razširitev goriške industrijske cone na desni breg Soče, na Majunjo. To je sicer tudi posledica zahtev goriških političnih strank, ki menijo, da je moč industrijske objekte graditi tudi na desnem bregu Soče in tako vsaj delno razbremeniti sedanjo lokacijo med Stanjevecem in Sovodnjami. Tako bi, če ne v celoti, vsaj delno pustili potrebam kmetijstva in vrtnarstva (to zanima predvsem stanje v sovodenjske kmetije) zemljišče med dvema slovenskima vama. Ta predlog je Del Ben dal zato, da bi se pospešilo kmetijstvo na goriškem področju kot da ni prišlo do širše koordinacije z drugimi občinami, kajti ni prav, da se v razvoju industrijske cone zapira v občinah. Pomisleke v zvezi s tem je imel le socialdemokrat Biancotti, ki pa je kasneje, skupno z ostalimi svetovalci popravek sprejel. Socialisti ni svetovalec je še dejal, da je treba na goriškem področju odpreti mednarodnemu prehodu s potnimi listi dva mejna prehoda in sicer enega v južnem delu mesta (avtocesta), drugega pa na solkanskem področju, kjer se tikata mesti Goriča in Nova Goriča. Le liberalci Formas je skušal nekaj temu oporekati, pa mu trik ni uspel.

Niso pa svetovalci sprejeli predlo-

ga svetovalca dr. Damjana Paulina, ki je predlagal popravek, da li se uporabijo letališče za potrebe infrastrukture in industrijskih dejavnosti. Za ta predlog sta glasovala le dva svetovalca Slovenske skupnosti, vzdržali so se komunisti in socialisti, proti so bili vsi ostali.

V razpravo so prišli še nekateri manjši popravki, ki zadevajo področje okrog Ločnika. V debati so svetovalci ponovili že znane teze, i smo jih čuli ob priliki razprav o reviziji regulacijskega načrta. Komunisti Boris Oceani in Italo Chiarion sta v celoti poprla socialistične predloge in dejala, da je treba upoštevati novosti, ki jih prinašata za vso deželo sporazum. V Osimu in obnovitveni načrt po potrebi. Zlasti se je Chiarion zavezal za določitev področja, koder naj bi šla vodna pot Jadran - Donava in izrekel mnenje, da da bi bilo treba področje goriškega letališča, ki delno sega na področje

sovodenjske občine ohraniti za morebitne industrijske gradnje, kajti prav bi bilo, da li se del tovarne, ki so predvidene da se bodo gradile v prosti industrijski coni na tržaškem Krasu, gradile v manjši prosti coni na goriškem področju.

V resoluciji je tudi izražena želja, da pride čimprej do ustanovitve predvidenih novih upravno - gospodarskih področij, ki bodo zamenjala sedanje pokrajine.

Zaščita poljskih pridelkov

Zaradi zaščite poljskih pridelkov je goriški župan izdal prepoved vstopa na njive in poljske poti osebam, ki niso za to upravičene. Kršilci bodo kaznovani v smislu zakona.

V ZNAMENJU GOSPODARSKE RECESIJE

Zaskrblijujoč razvoj gospodarskih gibanj v 1. polletju na Goriškem

Najhuje v tekstilni industriji, medtem ko se je stanje v kovinsko-predelovalni nekoliko popravilo. Zadovoljivo stanje v trgovini, čeprav se trgovci pritožujejo - Kako z odkupnimi cenami grozdja?

Podati natančno analizo gibanja gospodarstva v naši pokrajini v prvih šestih mesecih letos, je do kaj zapletena zadeva, saj so na razpolago le približni podatki, ki zmeraj ne ustrezajo dejanskemu stanju. Ravno v teh dneh so namreč sindikalne organizacije opozorile na nekatere čudne, lahko bi rekli nenormalne in neprilicne pojave v gospodarstvu, ko zlasti velika podjetja, kljub gospodarski krizi, beležijo nenavadno visoke dobičke, hkrati pa izsiljujejo delavski razred z zahtevami po večji produktivnosti, skrajšavi zaposlitve in ravni in podobnimi restriktivnimi ukrepi. Imamo torej opravka s primerom zamaskiranega kapitalističnega izkoriščanja, ko določeni krogi izrabljajo dejansko gospodarsko krizo v demagoške namene.

Zato o gospodarskih gibanjih na Goriškem lahko podamo le splošno oceno. Upoštevati bomo glavne industrijske dejavnosti, trgovino in kmetijstvo.

V prvem obdobju letos je bilo stanje najbolj kritično v kovinski predelovalni industriji, ki na Goriškem zaposluje največ delovne sile. Še zmeraj je bilo občutno manjkanje večjih naročil, zlasti v tržiški ladjedelnici, ter v nekaterih večjih obratih tržiškega območja. Stanje se je prav v zadnjem času nekoliko izboljšalo, pač pa se je v skrajnih znašala tekstilna industrija ki v celni pokrajini zaposluje nekaj nad 2500 delavcev, v glavnem ženski. Kriza ni prišla nepričakovano, saj so sindikati že dalj časa opozarjali na nenormalno položajev v tej gospodarski dejavnosti, kjer so lani zabeležili celo nenavaden vzpon prodaje. Kljub ozorolom na nihče ni sprejel potrebnih ukrepov, niti vlada, niti industriji, ki bi omilili posledice krize.

Izgleda da težavnemu gospodarskemu stanju najbolj uspešno kljubuje prehrabena industrija od-

nosno slaščičarska industrija, ki se je na Goriškem dobro razvila predvsem zaradi ugodnosti proste cone. Trgovinska dejavnost je v prvem polletju v glavnem obdržala zadovoljivo raven, čeprav so se v nekaterih panogah znašili v precejšnji težavi, kakor na primer v trgovinah s pohištvo ter luksuznih predmetih. Sicer pa je to povezano z mrtvilo, ki že dalj časa traja na področju gradbeništva, kjer novih gradenj na trgu skoraj ni. Najnovejši predpisi glede uvažanja urbanističnih prispevkov pa utegnejo še tisto malo dejavnosti popolnoma zatreti!

Glede kmetijske dejavnosti je še prezgodaj dati dokončne ocene. Tudi na tem področju so zabeležili letos vrsto anomalij, ki se pojavljajo iz leta v leto. Gre predvsem za vprašanje visokih cen zlasti sadja in zelenjave. Ti polzovi so v maloprodaji dosegli naravnost astronomske cene, istosčasno pa smo priča, kako se v drugih krajih uničujejo ogromne količine, da ne bi prišle na trg in »pokvarile cene«. Pa še to: pri formiranju cen odpade še zmeraj prevelik delež na posrednika.

Ena glavnih postavk kmetijstva na Goriškem je pridelovanje kakovostnega vina, oziroma grozdja. Lani so odkupne cene tik pred trgatvijo, lahko bi rekli »umetno« povzdikle. Kako bo letos, je težko reči, tudi ob upoštevanju vrste negativnih elementov, ki bodo hkrati gotovo vplivali na iztržek. Prav tako je namreč pridelalec robila toča, ki je zastavljenih legah je precej škoda napravila zmraz, zaradi neobičajnih vremenskih razmer z obilico padavin, pa so se v zadnjem času ponekod pojavile tudi bolezni. Kakovost pridelka torej ne bo najboljša. Poleg tega pa je treba upoštevati še vrsto tržnih pogojev. Evropsko skupno tržišče je takorekč zasigurno z vinom. Briše in poskoške vinogradenike je to zdaj reševala le kakovost pridelka in seveda omejena količina ter omejeno tržišče. Pogoji pa se utegnjo s poglobljanjem gospodarske krize bistveno spremeniti. Zgovorno je tudi padelek, da imajo marsikje še vedno kar zajeto zalogo lanskega pridelka.

Spet težave v vodstvu goriške hranilnice

Vode v goriškem bančnem svetu so spet razburkane. Konec prejšnjega tedna je prišlo na dan, po zahtevi tiskovnega poročila sindikata bančnih uslužbenecv FIDAC-CGIL, da so v goriški hranilnici spet brez direktorja. Vest vemo, torej samo iz poročila enega sindikata, v uradnih krogih vesti ne zanikajo niti ne potrjujejo.

Za kaj gre. Ko je pred nekaj meseci šel v pokoj dotedanji ravnatelj rag. Skodnik, so na njegovo mesto začasnoma imenovali podravnatelja dr. Cristianija in pričakovanju novega ravnatelja. Ker je znano, da se že več let poteguje za to mesto vidni demokristjanski pravak, deželni odbornik dr. Antonio Tripani - o njegovi kandidaturi se je govorilo že pred leti - so v upravnem svetu, ki je pod precejšnjim vplivom krščanske demokracije. Ker pa bodo deželne volitve šele prihodnje leto je hotel dr. Tripani ostati na tem mestu do volitev in šele tedaj prevzeti funkcijo ravnatelja goriške hranilnice. Zaradi tega so tudi upravitelji pred mesecem dni imenovali za začasnega ravnatelja prof. Cardinalija, upokojenega funkcionarja. Bil je na to mesto imenovan pred nekaj dnevi pa je funkcijo odklonil, ker je šel v pokoj. Prečasno na podlagi zakona šteje 338 in ga ni torej moč zanositi v nobeni javni ustanovi. Poleg tega

VČERAJ OB 13.20

ROPARSKI PODVIG V GRADEŽU: SAMO DVA MILIJONA PLENA

Neznani oboježen pustolovec je izginil med množico turistov

Po daljšem zatišju spet bančni rop v naši pokrajini. Včeraj v prvih popoldanskih urah, med 13.15 in 13.20, v podružnici Banco di Roma v središču Gradeža. V banko je stopil mladenič temnih las, star približno 25 do 30 let. S samokresom v roki se je napotil k blagajni ter zahteval denar. V tistem trenutku je bilo poleg osebja v banki, samo še dekle, staro štirinajst do petnajst let.

Ropar, ki kakor izgleda po prvi preiskavi, ki so jo uvedli tržiški orožniki, ni imel pomagačev, je iz banke odnesel približno 2 milijona lir. Policija je na širšem področju kmalu zatem napravila cestne bloke, vendar, kakor kaže, se je fant zaenkrat izmikal.

Umazano perilo prati doma!

Iz Doberdoba smo ponovno prejeli obširen članek nekaterih predstavnikov SSK, s katerim dopolnjujejo svoje poprejšnje pisanje. Slišimo, da to ni zadnji prispevek in

da se v Doberdoba pripravljajo na objavo dodatnih pojavnosti. V Maru ne bi bilo bolje, da bi energije, ki se trošijo za jalovo polemiko, boljše uporabili, predvsem v korist napredka naše skupnosti? Za nas je zadnja zaključena pri opravljanju javnega servisa smo bili preveč ponosljivi.

Vse to bi nam bilo prikršano, če bi neke prali svoje umazano perilo doma. In če bi bili bili krščanski prizanesljivi, tudi v dejanjih in ne samo v besedah. In če bi poznali lep slovenski preporoč, da pametneje ne omejuje. Te kreposti pa življenja nekateri očito ni izučili. In jih najbrž tudi nikoli ne bo. Žal!

● Zaradi preureditve med 8. in 17. avgustom ne bo poslovala pokrajinska knjižnica in arhiv v palači Atenea. Zapora ne velja za muzejske prostore, ki bodo odprti kakor po navadi.

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Nedavno ste v Primorskem dnevniku objavili članek o težavah, ki jih imajo s poštno službo stanovanjci Ulice Garzarolli. Fati pa še nekateri manjši cest na tem področju. Bil sem prepričan, da se bo stanje vsaj nekoliko spremenilo, pa se žal ni. Tako toče še vedno vse na isti praksi. Primorski dnevnik dobivam po navadi dvakrat na teden, ob sredah ali četrtkih in ob ponedeljkih. Izjemoma mi pa pošta, vendar je to zelo poredko, dostavi pravčasno.

Nekajkrat sem vas že telefonsko opozoril na zadevo. Bil sem tudi osebno v uredništvu, kjer ste mi objubil, da se boste za stvar pozanimali. Čad verjame, da ste to tudi nedavno objavili članek o nefunkcionalnosti poštnih služb na našem koncu.

Naj vas opozorim se na posebnost, na katero sem postal pozoren šele pred časom. Mimo naše hiše je šel poštar, pa kljub temu tistega dne nisem prejel Primorskega dnevnika. To se je ponovilo že nekaikrat. Rad bi si bil na jasem, zakaj tako ravna in seveda, če ni morda to nemarnost.

Gorica, 30. julija 1977

Dario Nanut
Ul. Garzarolli 182, Gorica

V jeseni na Vrhu prijateljsko srečanje

V ponedeljek zvečer je bila na Vrhu razširjena seja, ki sta jo sklicala krajevna sekcija VZPI-ANPI in prosvetno društvo Danica. Na dnevnem redu je bil pregled poteka šagre, ki letos ni uspela kot običajno, saj se je šagra zaradi raznih nepravil vlekla kar tri tedne. Kljub temu so Vrhovci zadovoljni in se zavedajo, da morajo posvečati tudi sedaj glavno pozornost kulturnemu domu, ki ga mislijo graditi v najbližnji prihodnosti. Razpravljali so tudi o srečanju med pobrateni kraji, ki ga nameravajo prirediti v začetku septembra in na katerem naj bi sodelovali prebivalci iz Sovodnje na Gorenjskem, iz Podnanosa in Stanjevecem.

Zmenili so se tudi za datum obnove zboru, ki naj bi bil 3. oktobra, letos.

Danes in v petek brez elektrike

Zaradi vzdrževalnih del na električnem omrežju, danes in v petek 5. tega meseca med 13. in 17. uro ne bo toka na področju transformatorskih postaj Pevma, Oslavje in Štnaver.

SPET ČRN DAN NA NAŠIH CESTAH

24-letna Gradiščanka umrla v prometni nesreči

Včeraj jutraj je pri Manzanu zavozila s ceste po nasipu - Cestna policija raziskuje vzroke hude nesreče

24-letna Mara Venier iz Gradišča, Ulica Udine 56, je včeraj jutraj izgubila življenje v prometni nesreči na državni cesti št. 56 blizu Manzana. Z avtom simca 1100 je zavozila hilela proti Vidnu, kjer je imela na tankanjši trzni steno, ki jo je po navadi odpirala že ob 6.30. Iz zankrat se nepojasnjenih razlogov je izgubila nadzorstvo nad vozilom, zapeljala na levo stran ceste ter ob nezmanjšani hitrosti zgrmela po nekaj metrov visokem nasipu. Vozilo se je nekajkrat prebralo. Nesrečna vozilca je med prebrčanjem padla iz avta ter neugodno obležala, zaradi zloma možganskega dela ter številnih notranjih poškodb.

Nesreča se je zgodila ob 6.25.

Do 15. septembra cepljenje psov

Goriški pokrajinski živinodržavnik obvešča, da se bo obvezno cepljenje psov proti steklini izvajalo do 15. septembra letos.

Kdor v predvideni roku ne bo orisnel svojega psa na cepljenje, bo podvržen kazni. Ukrep so spre-

Izleti

Slovenski planinski društvo vabi v nedeljo 21. avgusta na enodnevni družinski izlet v Trbovlje ter v planinski dom na Mrzlico. Vpisovanje na sedežu društva je že v teku in se bo zaključilo 17. t.m.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada RODILI SO SE: Gianluca Sostero, Marta Gratton, Tomaž Sošol, Raffaele Ranzenigo, Tomas Zuppet, Elisabetta Nicola, Christian Corraze.

UMRLI JE: 74-letni pokojnec Franc Škorjanc.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Od danes naprej je v Gorici dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italija 89, tel. 63538.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Od danes naprej je v Trzinu dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti tel. 72701.

HOTEL ARGONAVTI

VABIMO VAS, DA PREŽIVITE DELCEK POČITNIC V PROSTORIH NAŠEGA HOTELSKO - REKREACIJSKEGA CENTRA, V KATEREM IMATE NA VOLJO:

- moderno urejeno pivnico s točenim pivom, pizzerio, razsežnim vrtom, plesno glasbo ter moderno urejenim baliniščem;
- žar klub — tudi za individualno pripravo specialitet na žaru;
- slaščičarno z bogatim izborom slaščic;
- nočni bar z mednarodnim artističnim programom;
- razstavno galerijo.

Cene penzionov so konkurenčne. V njih je zajeta brezplačna uporaba bazena, popust pri vstopnini v nočni bar ter razvedrilo ob plesni glasbi.

VSE POTREBNE INFORMACIJE DOBITE V RECEPCIJI HOTELA ALI NA TELEFON STEV. 23-812 — INT. 14.

ZA NEMOTEN GOSPODARSKI RAZVOJ TUDI V DALJŠI BODOČNOSTI

Kombinat Kolubara kot nosilec energetskega sistema SR Srbije

Sistem predvideva termične in atomsko centralo - Premoga za termične centrale je dovolj vse do leta 2030 in še dlje - Cenen premog površinskega kopa

BEOGRAD, v začetku avgusta. — Že nekajkrat smo ugotovili, da je Jugoslavija na drugi, vojni načrta tudi na področju energetske lepše korake, saj se je n.p.r. njena proizvodnja električne energije povečala za kakih 30 krat. Kljub temu strokovnjaki trdijo, da je prav energetika »ozko grlo« za jugoslovanski bolj nagel industrijski razvoj. Se več, Jugoslavija je krepko zaostala za nekaterimi drugimi državami konkretno tudi za svojimi vzhodnimi sosedami, ki so vložili v energetiko razmeroma velika, velika večja sredstva. To pa se lahko Jugoslaviji tudi hudo masuje, trdijo strokovnjaki, kajti vedeti je treba, da ima Jugoslavija nekaterih prirodnih bogastev, tudi rudnin, na pretek, kar pa zavezuje v energetike, je daleč za drugimi. O tem govorijo naslednji podatki: državljani Sovjetske zveze je glede energetskih virov za 47 krat bogatejši od Jugoslavanov, državljani ZDA za 21 krat Evropejce na splošno za 6 krat. Skratka, Jugoslavija je sicer napravila lepše korake, morala pa bo korak z ostalim svetom, pri tem pa mora paziti, da svoje sičr skromne razpoložljive vire energetike kar se da gospodarno izkoristi. V ta načet spada tudi veljavni načrt, ki nosi naslov »Kolubara«.

Kombinat »Kolubara« bo pravzaprav nosilec energetskega razvoja Srbije do konca stoletja in verjetno tudi še za kakšno desetletje dalje, seveda če med tem ne pride do kakih fenomenalnih odkritij na področju energetike in če ostanemo še vedno pri nekaterih tako imenovanih klasičnih virih energije, vsehvisi atomsko.

Kombinat »Kolubara« je kakih 50 km jugozahodno od jugoslovanskega glavnega mesta. Tu bodo po letu 1985 postavili tudi prvo jedrsko centralo v republiki Srbiji. Kombinat »Kolubara« pa bo skupno z termičnimi centralami v Obrenovcu ter z jedrsko centralo, ki bo dokončana do leta 1990, dal 6,5 krat več elektrike kot je danes daje največja centrala v Jugoslaviji in Evropi, močnejši Djerdap. Lahko bi tudi rekli, da bo čez 15 let ta kombinat dal toliko električne energije, kolikor je dajalo trenutno vse jugoslovanske električne centrale.

V gradnjo tako imenovanega kolubarskega bazena bodo vložili, računano po sedanjih cenah, 110 milijard dinarjev, kar predstavlja največjo nalogo v en sam objekt, v en sam projekt, v vsem desandem jugoslovanskega razvoja.

Gre za podvig, ki bo v kraju samem močno spremenil razmere in ki bo prinesel ali bogatejši življenje ali pa tudi zelo, vsakega kot veliko nevarnost. Sicer pa smo že rekli, da morajo biti načrtovalci glede tega kot glede celotne problematike previdni in kritični.

Kombinat »Kolubara« se bo razvijal v glavnem na osnovi premoga. Čeprav smo že omenili jedr-

sko centralo, je vendarle premog osnovno bogastvo področja, saj so geologi izračunali, da je tu tako rekoč na površju »aloženih« za kakih 4 milijarde ton premoga, ki ga odkopavajo lahko s tako imenovanim površinskim kopom, kar močno olajša delo. Hkrati pa je premog neverjetno cenejši, kot če bi ga morali kopati v velikih globlinah. Konec prihodnjega desetletja bodo samo v tem kolubarskem površinskem rudniku nakopali na leto po 75 milijonov ton premoga, torej dvakrat toliko, kolikor ga sedaj nakopujejo v vsej Jugoslaviji.

Ta premog bodo trošile tri velike termoelektrarne s skupno zmogljivostjo 7 tisoč megavattov. Vzporedno z električno energijo oz. s centralami se bo tu razvila tudi prava tako imenovana vzporedna industrija, ki bo izkoriščala surovine, ki prihajajo na dan s premogom. V mislih imamo zemeljski plin, kvarčni pesek, glinid. Sedaj je zaposlenih v tem velikem rudnem odprtem rudniku že kakih 8 tisoč ljudi, ki razpolagajo z močnimi mehaniziranimi sredstvi. Leta 1990 pa bo kombinat dal kruha 25 tisoč delavcem. Okoli kombinata pa bodo zrastle druge industrijske zmogljivosti, tako da bo kombinat jedro mesta s kakimi 150 tisoč prebivalci.

Ze v začetku smo govorili o tem, kako je z energetiko v Jugoslaviji in v svetu. Pri tem velja dodati, da najbolj razvite države sveta strogo načrtujejo izkoriščanje surovine energetskega značaja. Kot je znano, so se pred kakim desetletjem vsi podvzeli na gradnjo termičnih central na nafto oz. na zemeljski plin. V Zahodni Nemčiji n.p.r. so tedaj ostale gore izkopane premoga, ki ni šel v promet. Nato pa je prišlo do iztrežjenja in v marsikateri državi so si rudarji ponovno nadeli janske svetilke na celade in se spuštali v jaskie. Premog postaja pomemben, premog postaja dragocen.

Tudi v Kolubari se tega zavedajo. Kot pravijo geologi in ekonomisti, bo tu premoga dovolj vse do leta 2035. Če bodo te zaloge premoga bolj racionalno izkoriščali, bi ga lahko bilo za kakšno desetletje več. To bo zelo pomembno za področje Kolubare, ta del Šumadije, pa tudi za vso Jugoslavijo. Nastal bo namreč kombiniran energetskega sistema, ki bo izkoriščal palec ike Kolubare, premog kolubarskega premogovnega bazena in pa jedrsko gorivo za jedrsko centralo.

Rekli smo že, da bo tu tudi jedrska centrala, ki jo bodo začeli graditi leta 1985. To bo pomembna odločitev, saj je znano, da je v svetu močan odpor proti tovrstnim energetskim objektom, saj jedrske centrale odklanjajo v številnih evropskih razvitih državah, kot tudi v ZDA. Toda kaže, da pride v okviru načrta Kolubare v postev tako imenovana »druga generacija« teh central, ki da ne bo več tako nevarna, vrhu tega pa bodo

te centrale gradili »na suhem« in ne ob morju oz. ob rečnih tokovih.

Sicer pa bodo premog, plin in atomsko gorivo »hrana celotnega energetskega sistema ob Kolubari, sistema, ki bo vsaj do leta 2030 zagotavljal velikanske količine energije, v vodstvu sistema pa že sedaj računajo z novimi energetskimi viri, konkretno s sončno energijo.

Omenili smo že previdnost, ki jo bodo morali graditelji posvetiti načrtom, in sicer zato, da ne bi prišlo do nepopravljivih napak. V mislih imamo nevarnosti ekološkega značaja. Direktor kombinata inž. dr. Dragoljub Mitrović pravi, da posvečajo temu vprašanju posebno pozornost, da sodelujejo s številnimi domačimi in tujimi znanstvenimi inštituti in da naj ne bo nihče v strahu, da bi se kolubarsko področje spremenilo v pušcavo. Trenutno je rudnik »odprt« na površini 300 hektarov, vse ostalo področje, ki obsega 300 kv. km, pa se običajno »kultivira« in

se bo gojilo v budoče na način, da ne bo noben predel po izkopanju plasti premoga ostal puščoben, ker bodo tod nastala jezera, tod bodo nastali nasadi, gozdovi in logi, tako da bi budoče generacije ne imele kaj očitati sedanjim generacijam, da jih ni le oropala bogastev, pač pa njihovo zemljo spremenila tudi še v puščobo.

In vendar imajo v vodstvu tega načrta že sedaj težave z ljudmi. Izvedba načrta predvideva preselite nekaj naselij za skupno 12 tisoč ljudi. Gre skoraj izključno za kmečke ljudi, ki so globoko zakoreninjeni v zemlji in ki ne marajo zapustiti svojih ognjišč, svojih polj. Zato ni malo težko, pa čeprav jim dovoljujejo, da sami izbirajo nove lokacije za gradnjo novih domov, pa čeprav imajo prednost pri najemanju novih delovnih moči, čeprav jim vodstvo kombinata zagotavlja vrsto prednosti. Človek je pač navezan na svoj kraj in ga nerad zapusti, pa čeprav se zaveda, da je to v interesu večje skupnosti, vse nacije.

POLETJE - ČAS ŽIVLJENJA Z NARAVO

Mimogrede pri tržaških skavtih v njihovem taboru pod Vojskim

Pogovor o partizanski tiskarni »Slovenija«, o »Partizanskem dnevniku« in o partizanstvu na Primorskem - Dan izpolnjen s spoznavanjem kraja, njegove preteklosti in sedanosti - Dobro razpoloženje 'n odlično počutje, le vreme bi lahko bilo lepše

Če se z vojskarskega Planinskega doma spustiš po lahko potni vojni poti proti slovit partizanski tiskarni »Slovenija«, se ti nje na pol poti na levi odpre pogled na živopisno sotočje v mikavni dolini. Postavili so si ga tržaški skavti ob izviru potoka Gačnik, ki se teka v Idrijo. S kolegom sva prišli na službeno opravilo v to navije lezeco vasio na Primorskem in že pri cerkvenem obzidju našli na skupnino mladih v skavtskih krojih. Brž sa nama povedali, kdo in kod so in stik je bil vzpostavljen. Tako so zvedeli, da je prišla na Vojsko televiziska ekipa TG 2 s namat partizansko tiskarno, kar ji seveda silno zanimalo, midva pa sva zvedela za njihovo taborišče, kar je seveda zanimalo našu.

Beseda je dala besedo, z nami so se podali v globoko do tiskarskih barak in na koncu snemanja sva se s kolegom rade volja odzvala njihovemu vabilu, naj jih obiščeva v taboru, da jim bova pripovedovala o zgodovini tiskarne pa še kaj o partizanstvu v teh krajih. Prišla sva jim kot naročena, saj je tudi vednost o krajevni zgodovini sodila v program njihovih raziskovalnih del.

V taborišču naju je pozdravil načelnik Ivo Jevnikar. Na nisk pisali deluznega so se takoj zbrali vsi nezaposleni prebivalci taborišča. Posedli smo ob ugasnjem tabornem ognjišču. Načelnik naju je na kratko pozdravil, povedal je, da sva od Primorskega dnevnika oziroma od agencije Alpe-Adria, zame pa dodal, da bom kot nekdanji partizanski novinar znal povedati marsikaj zanimivega o tem zgodovinskem objektu, edinem svoje vrste v Evropi.

Priznat moram, da sem imel hvaljevin in radovedne poslušalce. Skušal sem jim na čimbolj enostaven in zaokrožen način prikazati razvoj narodnosvobodilnega boja na Primorskem in vlogo tiskane slovenske besede v njem. Začel sem pri Gortanu in Bražu, pri bazovških žrtvah in smrti Pinka Tomažiča in njegovi

tovarišev na openskem strelišču ter preko razvoja partizanske vojske in osvobodilne fronte presel na ustanavljanje partizanskih šol, tehnik in tiskarn. Govoril sem jim o tisku in njegovi vlogi, ki je mnogokrat učinkovito presegala celo vlogo orožja v boju proti okupatorju.

Na jesen, še skoraj na zimo 1943, se je porodila v vodstvu narodnosvobodilnega gibanja na Primorskem ideja o partizanskem dnevniku. Od ideje do prve številke je bila pot kratka. Govoril sem jim o začetkih »Partizanskega dnevnika« v vasi Zakriž na Cerkljanskem, kako so ga tiskali na ciklostil in kako so zbirali vesti zanj, jih spomnil na njegove prve urednike in sodelavce, pisatelja Borka, politika Joža Vilfana in druge in končno prešel na ustanovitev tiskarne »Slovenija«, za katero je pokazal takrat praktično nedostopno mesto vojskarski kmet Peter Kogelj, ki zdaj že počiva na vojskarskem pokopališču. Opisal sem jim kako so iz Milana prepeljali tiskarski stroj do Gorice in Vinskega doline, kako so ga razstavljale z vozovi in na ramah od kosti prenesli v vojskarsko globoko in kako je potem »Partizanski dnevnik« od septembra 1944 dalje začel izhajati tiskani kot pravi časopis iz prave tiskarne.

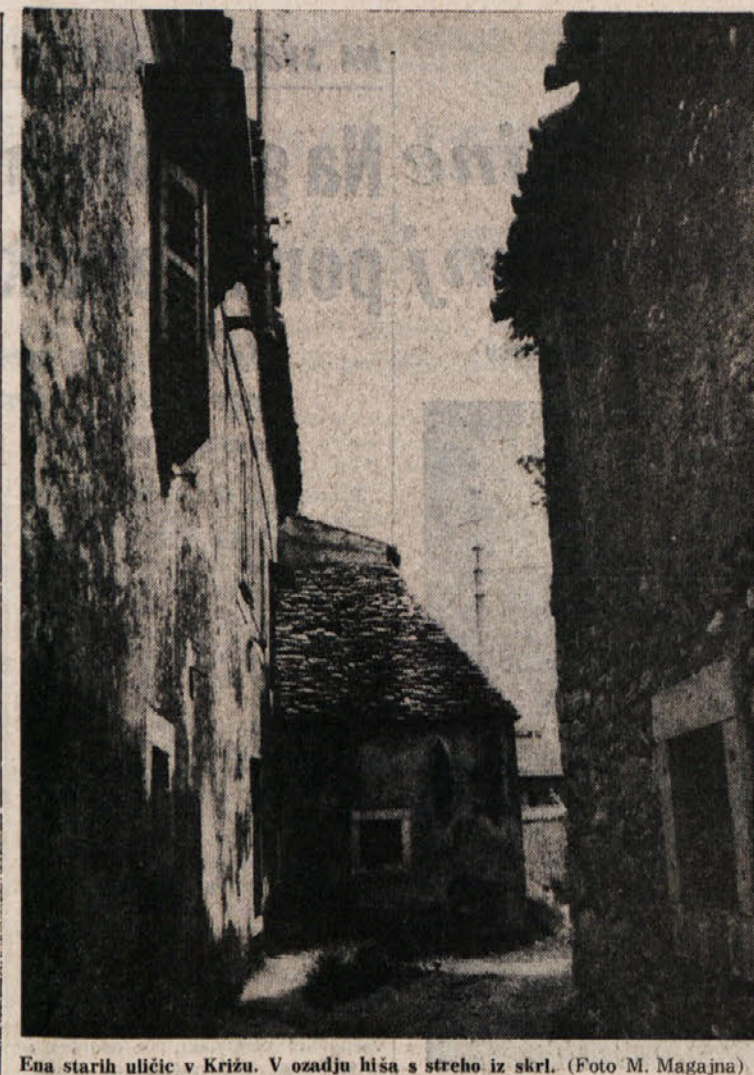
Seveda je bilo treba povedati še nekaj besed o tem, kako so mladi fantje in dekleta, prav taki kot mi, poslušali, pa žene in možje v vojni partizanskih kurirjev časopis raznašali po vsej Primorski prav v Trst in Gorico, kako so pri tem tvegali svoja življenja in v mnogih primerih tudi padli pri opravljanju svojega plemenitega poslanstva. In čeprav so bili raznašalci partizanskega tiska večkrat tudi tujeje, je tiskarno vendarle ščitila največja konspiracija, da je Nemci ali fašisti niso nikoli odkrili, čeprav so se ji približali na sam streljaj, ne da bi vedeli zanj.

Marsikaj je mlade poslušalce zanimalo, kako in od kod so v tiskarno prejemali papir in tiskarsko črnilo, kdo jo je stražil, kje so partizani dobivali hrano in obleke, pa o orožje in še to in ono. In ko so zalogo svojih vprašanj izpraznili, smo pogovor seveda obrnili. Sedaj so bili na vrsti oni s svojjo pripovedjo o tabornem življenju. Vojsko so si izbrali po naključju. V taboru jih je 65, deklov in deklet, druga skupina mladih taboril v Idrijski Beli. Prišli so 26. julija v slovensko nalivno, kar pa jih ni usčasillo. Postavili so si 18 sotozov za bivanje in se tri za kuhinjo, skladišče itd. Razdeljeni so v 7 vodov in vsak vod ima svojo vodo. Vstajajo ob sedmih in ležejo k počitku ob desetih, vmes pa imajo dan izpolnjen s celimi vrsto taborskih opravil, od dviganja do spuščanja prapora in poučno-zabavnim programom. Vanj sodi »spoznavanje okolice, stikanje za »zanimivosti«, pogovori z ljudmi, »zraščanje« v risarstvu in kiparstvu, izleti in ob koncu dneva seveda »skupna poročila ob tabornem ognju. Dela jim ne manjka. Ko zadostijo programskim obveznostim dneva pristopijo še na pomoč sosednjemu kmetu Cvetku Sežeru za opravila na polju in senožitni Pri njem se oskrbujejo z mlekom, hrano pa kar po telefonu naročijo v idrijskem marketu, od koder jim jo pripeljejo v tabor. Gospodarja Sežerja ne morejo prehlaviti zaradi njegove vpljudnosti in razumevanja.

Seveda je bilo treba povedati še nekaj besed o tem, kako so mladi fantje in dekleta, prav taki kot mi, poslušali, pa žene in možje v vojni partizanskih kurirjev časopis raznašali po vsej Primorski prav v Trst in Gorico, kako so pri tem tvegali svoja življenja in v mnogih primerih tudi padli pri opravljanju svojega plemenitega poslanstva. In čeprav so bili raznašalci partizanskega tiska večkrat tudi tujeje, je tiskarno vendarle ščitila največja konspiracija, da je Nemci ali fašisti niso nikoli odkrili, čeprav so se ji približali na sam streljaj, ne da bi vedeli zanj.

Marsikaj je mlade poslušalce zanimalo, kako in od kod so v tiskarno prejemali papir in tiskarsko črnilo, kdo jo je stražil, kje so partizani dobivali hrano in obleke, pa o orožje in še to in ono. In ko so zalogo svojih vprašanj izpraznili, smo pogovor seveda obrnili. Sedaj so bili na vrsti oni s svojjo pripovedjo o tabornem življenju. Vojsko so si izbrali po naključju. V taboru jih je 65, deklov in deklet, druga skupina mladih taboril v Idrijski Beli. Prišli so 26. julija v slovensko nalivno, kar pa jih ni usčasillo. Postavili so si 18 sotozov za bivanje in se tri za kuhinjo, skladišče itd. Razdeljeni so v 7 vodov in vsak vod ima svojo vodo. Vstajajo ob sedmih in ležejo k počitku ob desetih, vmes pa imajo dan izpolnjen s celimi vrsto taborskih opravil, od dviganja do spuščanja prapora in poučno-zabavnim programom. Vanj sodi »spoznavanje okolice, stikanje za »zanimivosti«, pogovori z ljudmi, »zraščanje« v risarstvu in kiparstvu, izleti in ob koncu dneva seveda »skupna poročila ob tabornem ognju. Dela jim ne manjka. Ko zadostijo programskim obveznostim dneva pristopijo še na pomoč sosednjemu kmetu Cvetku Sežeru za opravila na polju in senožitni Pri njem se oskrbujejo z mlekom, hrano pa kar po telefonu naročijo v idrijskem marketu, od koder jim jo pripeljejo v tabor. Gospodarja Sežerja ne morejo prehlaviti zaradi njegove vpljudnosti in razumevanja.

Ko se je Powers v začetku 1962 vrnil v domovino, se je kmalu ločil od svoje prve žene Barbare in se poročil s Claudio Downey, ki je bila zaposlena pri CIA. Iste leta zakona se je rodil dancs 11-letni Francis Gary Powers ml. Polet nad Sovjetsko zvezo, oziroma »sovjetska dogodivščina« je dala Powersu snov za knjigo z naslovom »Operation overflight«, kar bi po naše pomenilo »Operacija preleta«, iz katere bi mogli razbrati, da je Sovjetska zveza že prej vedela za polet leta »U-2« nad Sovjetsko zvezo. To naj bi Moskvi posredoval nihče drug kot sam Lee Harvey Oswald, ki ga je pozneje obdolžili umora predsednika Johna Kennedyja.

Ena starih ulic v Križu. V ozadju hiša s streho iz skrl. (Foto M. Magajna)

POLETJE - ČAS ŽIVLJENJA Z NARAVO

Mimogrede pri tržaških skavtih v njihovem taboru pod Vojskim

Pogovor o partizanski tiskarni »Slovenija«, o »Partizanskem dnevniku« in o partizanstvu na Primorskem - Dan izpolnjen s spoznavanjem kraja, njegove preteklosti in sedanosti - Dobro razpoloženje 'n odlično počutje, le vreme bi lahko bilo lepše

Če se z vojskarskega Planinskega doma spustiš po lahko potni vojni poti proti slovit partizanski tiskarni »Slovenija«, se ti nje na pol poti na levi odpre pogled na živopisno sotočje v mikavni dolini. Postavili so si ga tržaški skavti ob izviru potoka Gačnik, ki se teka v Idrijo. S kolegom sva prišli na službeno opravilo v to navije lezeco vasio na Primorskem in že pri cerkvenem obzidju našli na skupnino mladih v skavtskih krojih. Brž sa nama povedali, kdo in kod so in stik je bil vzpostavljen. Tako so zvedeli, da je prišla na Vojsko televiziska ekipa TG 2 s namat partizansko tiskarno, kar ji seveda silno zanimalo, midva pa sva zvedela za njihovo taborišče, kar je seveda zanimalo našu.

Beseda je dala besedo, z nami so se podali v globoko do tiskarskih barak in na koncu snemanja sva se s kolegom rade volja odzvala njihovemu vabilu, naj jih obiščeva v taboru, da jim bova pripovedovala o zgodovini tiskarne pa še kaj o partizanstvu v teh krajih. Prišla sva jim kot naročena, saj je tudi vednost o krajevni zgodovini sodila v program njihovih raziskovalnih del.

V taborišču naju je pozdravil načelnik Ivo Jevnikar. Na nisk pisali deluznega so se takoj zbrali vsi nezaposleni prebivalci taborišča. Posedli smo ob ugasnjem tabornem ognjišču. Načelnik naju je na kratko pozdravil, povedal je, da sva od Primorskega dnevnika oziroma od agencije Alpe-Adria, zame pa dodal, da bom kot nekdanji partizanski novinar znal povedati marsikaj zanimivega o tem zgodovinskem objektu, edinem svoje vrste v Evropi.

Priznat moram, da sem imel hvaljevin in radovedne poslušalce. Skušal sem jim na čimbolj enostaven in zaokrožen način prikazati razvoj narodnosvobodilnega boja na Primorskem in vlogo tiskane slovenske besede v njem. Začel sem pri Gortanu in Bražu, pri bazovških žrtvah in smrti Pinka Tomažiča in njegovi

tovarišev na openskem strelišču ter preko razvoja partizanske vojske in osvobodilne fronte presel na ustanavljanje partizanskih šol, tehnik in tiskarn. Govoril sem jim o tisku in njegovi vlogi, ki je mnogokrat učinkovito presegala celo vlogo orožja v boju proti okupatorju.

Na jesen, še skoraj na zimo 1943, se je porodila v vodstvu narodnosvobodilnega gibanja na Primorskem ideja o partizanskem dnevniku. Od ideje do prve številke je bila pot kratka. Govoril sem jim o začetkih »Partizanskega dnevnika« v vasi Zakriž na Cerkljanskem, kako so ga tiskali na ciklostil in kako so zbirali vesti zanj, jih spomnil na njegove prve urednike in sodelavce, pisatelja Borka, politika Joža Vilfana in druge in končno prešel na ustanovitev tiskarne »Slovenija«, za katero je pokazal takrat praktično nedostopno mesto vojskarski kmet Peter Kogelj, ki zdaj že počiva na vojskarskem pokopališču. Opisal sem jim kako so iz Milana prepeljali tiskarski stroj do Gorice in Vinskega doline, kako so ga razstavljale z vozovi in na ramah od kosti prenesli v vojskarsko globoko in kako je potem »Partizanski dnevnik« od septembra 1944 dalje začel izhajati tiskani kot pravi časopis iz prave tiskarne.

Seveda je bilo treba povedati še nekaj besed o tem, kako so mladi fantje in dekleta, prav taki kot mi, poslušali, pa žene in možje v vojni partizanskih kurirjev časopis raznašali po vsej Primorski prav v Trst in Gorico, kako so pri tem tvegali svoja življenja in v mnogih primerih tudi padli pri opravljanju svojega plemenitega poslanstva. In čeprav so bili raznašalci partizanskega tiska večkrat tudi tujeje, je tiskarno vendarle ščitila največja konspiracija, da je Nemci ali fašisti niso nikoli odkrili, čeprav so se ji približali na sam streljaj, ne da bi vedeli zanj.

Marsikaj je mlade poslušalce zanimalo, kako in od kod so v tiskarno prejemali papir in tiskarsko črnilo, kdo jo je stražil, kje so partizani dobivali hrano in obleke, pa o orožje in še to in ono. In ko so zalogo svojih vprašanj izpraznili, smo pogovor seveda obrnili. Sedaj so bili na vrsti oni s svojjo pripovedjo o tabornem življenju. Vojsko so si izbrali po naključju. V taboru jih je 65, deklov in deklet, druga skupina mladih taboril v Idrijski Beli. Prišli so 26. julija v slovensko nalivno, kar pa jih ni usčasillo. Postavili so si 18 sotozov za bivanje in se tri za kuhinjo, skladišče itd. Razdeljeni so v 7 vodov in vsak vod ima svojo vodo. Vstajajo ob sedmih in ležejo k počitku ob desetih, vmes pa imajo dan izpolnjen s celimi vrsto taborskih opravil, od dviganja do spuščanja prapora in poučno-zabavnim programom. Vanj sodi »spoznavanje okolice, stikanje za »zanimivosti«, pogovori z ljudmi, »zraščanje« v risarstvu in kiparstvu, izleti in ob koncu dneva seveda »skupna poročila ob tabornem ognju. Dela jim ne manjka. Ko zadostijo programskim obveznostim dneva pristopijo še na pomoč sosednjemu kmetu Cvetku Sežeru za opravila na polju in senožitni Pri njem se oskrbujejo z mlekom, hrano pa kar po telefonu naročijo v idrijskem marketu, od koder jim jo pripeljejo v tabor. Gospodarja Sežerja ne morejo prehlaviti zaradi njegove vpljudnosti in razumevanja.

Ko se je Powers v začetku 1962 vrnil v domovino, se je kmalu ločil od svoje prve žene Barbare in se poročil s Claudio Downey, ki je bila zaposlena pri CIA. Iste leta zakona se je rodil dancs 11-letni Francis Gary Powers ml. Polet nad Sovjetsko zvezo, oziroma »sovjetska dogodivščina« je dala Powersu snov za knjigo z naslovom »Operation overflight«, kar bi po naše pomenilo »Operacija preleta«, iz katere bi mogli razbrati, da je Sovjetska zveza že prej vedela za polet leta »U-2« nad Sovjetsko zvezo. To naj bi Moskvi posredoval nihče drug kot sam Lee Harvey Oswald, ki ga je pozneje obdolžili umora predsednika Johna Kennedyja.

RADIO VELE VIZIJA

SREDA, 3. AVGUSTA 1977

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

- 13.00 Music America: Jazz koncert - KVINTET CHET BAKER
- 13.30 DNEVNIK
- 18.15 Yoga za zdravje, vzgojna oddaja
- 18.35 Tarzan in čudežni vodnjak
- 19.45 Almanah, Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Človek in morje - peta epizoda
- 21.40 ANGEL POKONČEVALEC, film
- Ob zaključku DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Supremix, glasbena oddaja
- 18.15 Program za mladino
- Ledeni hiša - Narvik in tujeni
- 19.00 C. Dickens: DAVID COPPERFIELD, osmo nadaljevanje
- Vremenska slika
- 19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
- 20.40 Colombo: UMETNOST ZLOČINA
- 22.00 Kronika - Sindikalni kongres
- 23.00 SREČANJE S KEN LOACHOM
- Ob zaključku DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

- 19.00 OBZORNIK
- 19.15 Ne prezrite: Ob 25-letnici smrti Louisa Adamica
- 19.45 V. Lisinski: PORIN, odlomki iz opere
- Opera Vatroslava Lisinskega PORIN je nastala v letih 1848-1851, kot njegova druga opera in druga hrvaška opera sploh. Z vseni odklani in hibami je to delo odraz svojega časa: prebujajoče se želje hrvaškega naroda po nacionalnem priznanju in kulturnemu dvigu, pa tragična prizadevanja hronega komonista po strokovni izpopolnitvi in osebni sreči, in še marsikatero srečne ali zle okoliščine so botrovale njemu izoblikovanju. Svoje herojske opere nesrečni skladatelj ni shišal - umrl je pri 35 letih. To je bilo leta 1854. In šele leta 1897 so opero prvič v celoti izvajali na gledaliških deskah.
- To je gotovo prva nesrečna okoliščina za hrvaško glasbeno zgodovino, saj se velja spomniti, da je nastal PORIN v času, ko so se ideje o nacionalnih operah

šele oblikovale: takrat je bila sicer že napisana prva slovenska nacionalna opera Mihaila Glirke delo IVAN SUZANIN, toda šele kasneje so nastala slava dela KNEZ IGOR, BORIS GODUNOV, PRODANA NEVSTA, na dela Čajkovskega itd. Verdi je v tem času dokončal prvo od svojih znamenitih oper, RIGOLETTO. Wagner je prav tako ustvarjal prva dela. Na Slovenskem je Vilhar predstavil svojo JAMSKO IVANKO.

20.15 Risanka

20.30 DNEVNIK

21.00 Film tedna: »Z«, francoski režiral ga je Costa Gavras leta 1968, v njem pa nastopajo Yves Montand, Irene Pappas in Jean-Louis Trintignant.

Čeprav v filmu ni nikjer omenjeno, v kateri državi se odvijajo dogodki, ki jih predstavlja, ni težko ugotoviti, da gre za Grčijo pod zloglasno diktatorsko vojakov, ki so s terorjem in nasiljem poskušali zatreti vsak poskus opozicije. Razmere se posebno zaostrojo, ko diktatorska vlada začne proces proti domnevnim morilcem voditelja opozicije in razglasi politični atentat za nepredvideno avtomobilsko nesrečo. Izredno dobri dialogi, poznavanje razmer in smisel za jedro satiro so v vsem filmu, ki zaradi izjemne strnjenosti dramaturške celovitosti predstavlja pravo mojstrovino.

22.05 DNEVNIK

23.20 Nogomet: SPARTA - VOJVOVINA, posnetek iz Prage

Koper

20.25 Nogometna tekma med pravo SPARTO in VOJVODINO

21.25 DNEVNIK

22.15 Na zatolni klopi: BEG V NOČ, serijski film

22.25 Smučanje z nami, turistični dokumentarni film

Zagreb

20.25 Rezerviran čas

22.30 Glasbena oddaja

23.15 DNEVNIK

23.15 Francoske avtoceste

23.30 Šahovski komentar

SVICA

19.30 Polnitni programi za mladino

Pes in medved, risanka

20.30 DNEVNIK

20.45 Podoba iz Perzije

21.45 DNEVNIK

22.00 ZADNJI VLAK ZA CHARLIE POE, film

22.05 Medicina danes

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro; 8.05, 9.05 Glasba in kramljanje; 9.30 Liki iz naše preteklosti; 9.40 Koncert sredi jutra; 10.05, 11.35 Predpoldanski omgibis; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Glasbeni almanah; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Glasba na našem valu; 15.35 Klasični album; 16.05 Od melodije do melodije; 16.30 Za najmlajše; 17.05 Deželni solisti; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 »Blodnje«, radijska igra.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 17.00, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila: 8.00 Glasba za dobro jutro; 9.30 Plošče; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in navesti; 11.15 Festivalvalb 77; 11.30 Lepo poletje; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Povepke; 14.35 Pismo iz...; 14.45 Armandov kotiček; 15.00 Glasbena razvedrilo; 15.30 Par besede; 15.45 Zbor Giuseppe Schiff; 16.00 Folk ansambel; 16.15 Glasbeni program; 17.10 Poslušajmo jih skupaj; 17.40 Glasbeni nastopi; 17.45 Med zamejskimi rojaki; 18.00 Ob petih popoldne; 18.30 Primorski dnevnik; 18.45 Zabavna glasba; 19.00 Oddaja progresivne glasbe; 19.35 Iz opusa velikih mojstrov; 20.30 Crash; 21.00 Zbori; 21.30 Rock party; 22.00 Citajmo skupaj; 22.15 Orkester Gig Cuppin; 22.35 Glasbeni dnevi.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00 Poročila: 6.00, 7.20 Glasba in kramljanje; 8.40 Resna glasba; 9.00 Vj in jaz; 10.25 Komu zvoni...; 11.00 Strnjena opere; 11.30 La fidanzata di...; 12.05 Par besede; 12.30 Etna dežela na enkrat; Liguria; 13.30 Glasbena oddaja z Viro Silenti; 14.20

Drobec satire: 14.30 Beethovnov skladbe; 15.05 Glasbeni postanki; 15.30 Stoletje očeto; 16.15 E...stare to noi; 18.05 Tandem; 18.35 Srečanje z VIP; 19.20 Včerajni programi; 20.05 Simfonica glasbeni; 20.30 Jeans in stare cipke; 21.05 Kako se zabavaj; 21.45 So nato za violino in klavir; 21.50 Naj govorniki; 23.05 Lahko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 in 19.30 Poročila: 6.00 Deset let Gran Varieta; 8.45 50 let Evrope; 9.32 Bršljan, radijska igra; 10.12 Počitnice v hal' F'; 11.32 Počitnice v glasbi; 12.45 Vam ugalja Toscanini?; 13.40 Romanca; 15.00 Parada pregovorov; 15.40, 16.33 Tukaj Radio 2 polet; 17.30 Morje moj prijatelj; 18.33 Radiodiskoteka; 19.50 Supersonice; 21.20 Glasbene novosti.

SLOVENIJA

</

TENIS

DRUGI DAN 9. EP V MARIBORU

SAVIĆ IN ILIN IZLOČENA

Včeraj je organizatorju nagajalo vreme - Tomović je bil v 2. kolu uspešen, a se bo že danes spoprijel z močnim Sovjetom Kakuljo

V prvem kolu 9. evropskega amaterskega teniškega prvenstva v Mariboru, je gladič zmagal Mima Jaušovec nad švicarom Vlo Planto na vstopila številno občinstvo. 4000 do- mačinov je napolnilo do zadnjega ko- tičnega stopnišča v ljudskem vrtu, da bi spremljalo prvi nastop svoje ljub- lenke. Postranski vzrok te številne udeležbe pa je moglo tudi brez- plačna vstopnina, ki so jo organi- zatorji določili za propagandiranje tenisa med Mariborčanin in med slo- vensko javnostjo nasloj.

Panoramičnega tega prvega kola ni prinesla bistvenih presenečenj. Av- strijci so bili že v teh uvodnih po- tazah odstopili od boja, saj so tako v moški kot v ženski konkuren- ci izgubili vse svoje predstavnike. Uspeh Jugoslovancov je v tem prvem kolu potrdil se novopečeni državni prvak Bogdanjačević, ki je pre- magal Bolgara Petrova s 4:6, 6:3, 6:1. Drugi zastopnik »plavih«
Frie- d, ki je prvo oviro premostil brez boja, saj se njegov nasprotnik Fi- nce Palin ni predstavil na igrišču.

V kategoriji članic so Jugoslovanke izgubile svoje predstavnice. Tako Degenova kot Papiš in Kesičeva so palele na neugoden zreb in so bi- le tako (sicer po pogumnem odporu) izločene.

Če so ta den sivi oblaki grozili rednemu p-teku tega prvega kola, potem je bilo zaradi slabega vreme- na včerajšnje drugo kolo resno ogro- ženo. Močan dež je ovrnil tekmoval- nje in šele v popoldanskih urah, ko je zopet posijalo sonce, so igrišča spet ozivila. Kljub temu pa so ne- katere srečanja odpadla.

»Plavi«
se včeraj niso najbolje od- zvali. Med člani sta Savić in Ilin izločena. Le Tomović si je v tej konkurenci zagotovil nastop v da- našnjem, tretjem kolu, vendar so njegove možnosti skrajno omejene, saj se bo danes srečal s favoritom tega prvenstva Sovjetom Kakuljo.

V kategoriji mladincev pa so per- spektivni boji rožnate. Dva Jugoslo- vana sta se namreč uvrstila med prvimi osmimi. Buljević in Ostoj- ca sta gladko odpravila tekmece in sta se uvrstila v nadaljnje kolo.

Mima Jaušovec je včeraj igrala v paru z romunsko predstavnico Mi-

hai in je z lahkoto izločila dvojico Duphy - Thomas. Mariborčanka to- krat ni igrala posamežno.

Svojo pot bo nadaljevala danes, v osmini finala v upanju, da ji bo podvig uspel tudi letos. Mima je bila včeraj nekoliko nejevoljna, saj je izvedela, da bratu, ki služi vo- jaški rok v JLA, ni uspelo dobiti jadranskega dovoljenja in ji tako ne bo mogel stati ob strani.

Nekateri pomembnejši izidi dru- gega dne:

MOŠKI

Člani

Savić (Jug.) - Sturdza (Švi.) 2/6, 2/6

Ilin (Jug.) - B. Pampulov (Bol.) 7/5, 6/7, 4/6

Tomović (Jug.) - Dirzu (Rom.) 6/2, 6/3

Šmid (CSSR) - N. Pampulov (Bol.) 6/4 - predaja

Mladinci

Buljević (Jug.) - Kalovelonis (Grč.) 6/4, 6/3

Ostojca (Jug.) - Bondar (Madž.) 6/4, 6/2

ŽENSKES (dvojice)

Jaušovec (Jug.) - Mihai (Rom.) 6/2, 6/2

Duphy - Thomas (Fr.) 6/2, 6/2

ATLETIKA

DANES V VIAREGGIO

Mennea proti Američanom

Na današnjem mednarodnem atletskem mitingu vrsta dobrih tekmovalcev - V metu diska tudi slavni Wilkins

Po pravkar zaključenem mitingu v Sieni se je večina atletov prese- lila v Viareggio, kjer bodo danes od 20.30 dalje tekmovali na podobni mednarodni atletski manifestaciji; taka je pač tradicija in vidnejši za- stopniki tega nedvomno privlačnega sporta se ji niso izneverili.

Organizatorji pa vseeno upajo, da bo miting v Viareggio bolj uspe- len kot tekmovalje v Sieni, seveda če bodo vremenske razmere ugodne in pa če bodo vsi najavljeni atleti da- nes na startu.

Na klasični razdalji 100 m se bo verjetno ponovila enaka slika: Men- nea v boju z Williamson in Rid- diecom, ki se bosta skušala oddol- žiti za prejšnji pekoč poraz. V te- ku na 200 m pa bo za atleta iz Bar- lette Clancy Edwards tri oreh, saj je v letošnji sezoni to razdaljo pre- tekel v odličnem času 20.13.

Na stadionu se te dni vneto pri- prija tudi Luigi Zarcone, ki pa še ni odločil, ali bo danes tekmo- val na 3000 m z ovirami ali pa na razdalji 10.000 m. Če bo zadnja va- rianta prava, se bo moral meriti z zagrenjenimi tekmeči: Franco Fava bo storil vse, da se mu oddolži za poraz na DP v Rimu, ko mu je Zarcone odnesel državni naslov. Kan-

didati za končno zmago na tej raz- dalji pa bi utegnili biti tudi močni Kenjici, med katerimi je svojo pri- sotnost potrdil že Ylier.

V skoku v višino bodo Bruni, Rai- se in Bergamo skušali zrušiti ita- lijski rekord.

Na 400 m z ovirami bo borba za prvo mesto omejena na dva kandi- data: svojo udeležbo sta namreč za- gotovila tako Wheeler kot Pascoe. Zanimivo bo tekmovalje v metu kro- gle, kjer se bosta pomerila ita- lijski državni prvaki Montelatici in Američanin Shmook.

Nasprotni je naslov v metu di- ska verjetno že oddal: Američan Wilkins meče orodje približno 68 m daleč in to je za Simeona odlično preveč. V metu na 110 m z ovirami bo padla važna odločitev: predstavn- nik ZDA Foster je najresnejši kan- didat za končno zmago, vendar pa bo zanimiv tudi boj med Italijani (Liani, Buttari in Ronconi). Najbolj- ši od te trojice si bo zagotovil na- stop na finalu evropskega pokala v Helsinkih.

V ženski konkurenci bodo poleg domačih predstavnic nastopale še Američanka Huntley (v skoku v vi- šino) in Avstralka Boyle (na naj- krajši atletski razdalji).

JADRANJE

SP «OPTIMIST» OB ANKARANSKI OBALI

ITALIJANI PRIJETNO PRESENETILI

V ekipnem tekmovalju je namreč zmagal Sommariva, tretji pa je bil Garassino - Med posamezniki je včeraj slavil Lindsey

V Ankaranskem zalivu se je danes nadaljevalo svetovno prvenstvo v jadrnanju za razred »optimist«. U- spesno so opravili obe predvideni regati.

Najprej je bila na sporedu četrti regata za Beatonov pokal ali za sve- tolvno prvenstvo posameznikov. Zma- gal je Američan Lindsey pred Šve- dom Madsonem in Dancem Dams- gardom. Zmagovalec štirih regat od šestih že opravljenih, Mark iz Šved- ske, je bil četrti in je tako še na- prej največji kandidat za osvovitev naslova svetovnega prvaka. Jugoslo- vani so bili poprečni: Skof 43., Go- razd Fras 45., Klavdij Pletikos pa devetindeseti.

Ugoden veter je omogočil start tudi druge regate za IODA pokal, ki šteje za ekipno svetovno prven- stvo. Startalo je vseh 22 ekip, fa- voriti pa so bili seveda Skandinavci ter Američani in Španci. Zal, pa je med regato bonaca presenetila tek- movalce in je prišlo zaradi tega do presenečenj. Med prvimi dvanajsti- mi jadranci, ki so prišli do cilja, je bilo kar 5 Italijanov, ki so tako po- stali zmagovalec regate.

Prvi je bil Sommariva, drugi je bil Danc Christensen, tretji pa spel Italijan Garassino. Ponovno je pre- senetil Turek Bekler s četrtim me- stom, Mark pa je bil deveti.

Kot zanimivost naj povemo, da so bili italijanski tekmovalci doslej e- kipno za jugoslovanskimi, zdaj pa so se krepko povzpeli na lestevici in kandidirajo za eno izmed prvih mest. V tej regati je prišlo na cilj le 33 tekmovalcev, vendar med nji- mi ni bilo nobenega zastopnika Ju- goslavije.

Danes bo prost dan. Zato bodo or- ganizatorji svetovnega prvenstva, to je koprski klub Jadro, pripravili iz- let v Postojnsko jamo in v Lipico.

V četrtki bosta pa spet na spo- redu obe regati za svetovno prven- stvo ekip in posameznikov.

Dvojice:

Clerc-Gattiker (Arg.) - Noah-Bedel (Fr.) 4:6, 2:6, 7:5, 6:1, 6:4

Španska reprezentanca pa si je že prborila tretje mesto, saj je premagala Avstralijo s 3:2.

IZIDI

Viscaino (Sp.) - Drewett (Avstralija) 6:4, 6:3

Luna (Sp.) - Kely (Avstralija) 6:2, 6:3

NOGOMET

BERN — Škotsko moštvo Glasgow Rangers in švicarsko Young Boys bosta morali odigrati dve kvalifika- cijski tekmi za nastop na pokalu pokalnih zmagovalec. Zmagovalec tega dvoboja se bo v prvem kolu tega pokala spoprijel z nizozemskim moštvom Twente Eschede. Kvalifi- kacijski tekmi bosta 17. avgusta v Glasgowu in 31. avgusta v Bernu.

ATLETIKA

Bigatton odličen v metu kladiva

Borovec je zalučal orodje preko 50 m daleč in je seveda o- svojil prvo mesto - Tudi ostali naši zastopniki so zadovoljili

V ponedeljek je bilo na šolskem stadionu na Koloniji tekmovalje, ki ni več tekmovalni.

Ekazali so se tudi naši najmlaj- ši tekmovalci, saj so dosegli več dobrih rezultatov.

V skoku v daljino so bili sloven- ski atleti premočni. Zasedli so vseh pet prvih mest. V metu krogle (mladinci) je lonjerski atlet Gom- bač izboljšal lastni rekord kar za meter, kar kaže, da bi bil marsi- kateremu boljšemu tekmovalcu trn v peti, seveda če bi bolj intenziv- no treniral.

IZIDI

DECKI B

DALJINA

1. David Poljšak (Bor) 4,38 m

2. Fausto Bonanno (Adria) 4,14 m

3. Luigi Langan (Bor) 3,89 m

4. Aleks Lucchini (Bor) 3,85 m

5. Romano Nguenes (Bor) 3,36 m

KROGLA

David Poljšak (Bor) 7,48 m

Luigi Langan (Bor) 6,97 m

Peter Furlan (Levstik) 5,78 m

Aleks Lucchini (Bor) 5,27 m

Romano Nguenes (Bor) 5,07 m

(Vsi izven konkurence.)

DEKLICE B

DALJINA

7. Tanja Starc (Bor) 3,55 m

9. Patricija Orel (Bor) 3,38 m

Izven konkurence: Giovanna Nu- gnes (Bor) 3,74 m

KROGLA

3. Karmen Menegatti (Lev.) 6,06 m

Izven konkurence: Tanja Starc (Bor) 5,82 m in Patricija Orel (Bor) 4,92 m

DECKI A

DALJINA

1. Pribac (S. Giacomo) 5,80 m

2. Stefan Schillani (Bor) 4,18 m

David Blažina (Bor) 3 nevelj, meti

DEKLICE A

DISK

3. Giovanna Nguenes (Bor) 14,80 m

MLADINCI

KROGLA

1. Bernini (CUS) 11,74 m

2. Martini (CUS) 11,67 m

3. Renato Gombač (Adria) 9,60 m

4. Pavel Blokarc (Adria) 9,08 m

KLADIVO

1. Igor Bigatton (Bor) 50,36 m

Tekmovalje v metu kladiva je bi- lo zaradi slabega vremena prekri- njeno.

Ruzzier

ZÜRICH — Mednarodna nogo- metna zveza je potrdila datum srečanj med Bolivijo in Madžarsko

kazati svoje nezadovoljstvo. Nezadovoljstvo vojakov na fronti in protesti delavskih množic v državi so ustvarili protivojno propagando. Tako stanje pa je zaskrbelo ita- lijsko vlado in vrhovno komando. Ena drugo sta ob- toževali za nastalo stanje, obe pa sta se bali priznati in analizirati vzroke te nalezljive bolezni. Nezadovoljstvo se je razvijalo in širilo s številom ofenziv in njenih žrtve.

Nič več niso pomagali patriotski govori generalov in drugih. Hrana se je poslabšala, počitek v rezervi je bil kratak. Večkrat so počivajoče vojake v zaledju vzmernili pogosti topovski napadi in lažni alarmi. Dopusti so po- stali redki in kratkotrajni. Človeške izgube velike, a vo- jaški uspehi neznatni.

Nezaupanje vojakov v višje poveljnike je vedno bolj raslo, posebno ko so videli odlične ne vselej pravič-

Obdornik tržaške občine Mario Lanza izroča predsedniku Primorja Ser- giju Cibicu pokal italijanske nogometne zveze v vili »Ello«
na Proseku

MLADINSKO TEKMOVANJE NA KOLONJI

Eden najbolj perspektivnih sloven- skih košarkarjev, Mariborčan Peter Vilfan, je odločil, da bo odšel igrat za špilsko Jugoplastiko.

Za tega igralca sta se, poleg split- skega kluba, potegovala še ljubljn- ski Brest in reški Kvarner. Vilfan pa je izbral Jugoplastiko, ki se je tako znatno okrepila. Ne gre namreč pozabiti, da bodo letos državni pr- vaki igrali brez Solmana, ki bo na- stopal v Italiji, brez Manovića, ki je okrepil vrste Dalvina, brez Masy- re, ki je odstopoval v JLA, in brez Tvrdića, ki je prenehal z igranjem.

KOŠARKA

Peter Vilfan k Jugoplastiki

Finale v Buenos Airesu

MELBOURNE — Finale vzhod- ne Davisovega pokala bo od 16. do 18. septembra v Buenos Airesu. Kot je znano, se bo zmagovalec te- ga dvoboja spoprijel v velikem fi- nalu z zmagovalec srečanja Itali- ja - Francija, ki ga bodo odigrali v istih dneh v Rimu.

Vilas zmagovalec

LOUISVILLE — Argentinski teni- ški igralec Guillermo Vilas je zma- gal na mednarodnem turnirju v Louisvillu. V finalu je premagal A- meričana Dibbsa z 1:6, 6:0; 6:1. To je Vilasova 17. zaporedna zmaga.

V finalu dvojice pa sta zmagala Avstralka Alexander - Dent.

DALMINE — Včeraj se je pričelo v kraju Dalmine vojni za na- rasčanje in profesionalizacijo. Pri narasčanjih je bil najbolj- ši Francijan, ki je prevozi pet km dol- go progo v 62'12", s poprečno hi- trostjo 47,229 km na uro.

Pontonski most na reki Soči v II. ofenzivi

Ze pred deseto ofenzivo je borbena morala v vrstah italijanskih enot zelo slaba. Ne bi se moglo reči, da vojaki v bojih niso pokazali hrabrosti in pozhrtvalnosti; posebno so se izkazali mladi oficirji. Vendar je italijan- ski vojak sam v sebi razmišljal o cilju in smislu te stra- šne vojne, o koristnosti človeških in materialnih žrtve in nazadnje, kaj bo sam od vsega tega imel. Na fronti, v dolgoletnem klanju, v peklu grozot, fizičnega in dušev- nega trpljenja je v globini njegove duše vzplamtel še en boj, boj med idealnim patriotizmom in črno podobo stvar- nosti. »Perché e per chi?« (»Zakaj in za koga?«) se je spra- ševal in pri tem v svoji domišljiji videl svoje otroke, že- no in starše, živeče v revščini in pomanjkanju, a hkrati mu je druga slika pokazala bogataške sinove ali sorod- nike ministrov in podobne »imboscate«, kako po raznih lokalih »zmagujejo in prodirajo«
proti Trstu. Videl je ve- rižnike, vojne dobičkarje, trgovce s človeškimi mesom in politične špekulante, slisal je zvonove vaških cerkev in tiho molitev žalostnih mater. Videl je neznanega sotri- pina v obrambnem jarku onstran žice, vedel je, da tudi on tako čuti, da ni nič kriv, da je njegov brat v trp- ljenju. A moral bi ga ubiti. Zakaj, za koga?

Posledice takega razmišljanja so se jasno pokazale v zadnjih ofenzivah, posebno na Krasu. Čeravno so bili na- padalci v veliki premoči, ne samo da ni bilo uspehov, ampak je prišlo tudi do upora in odpovedovanja poslu- šnosti posameznikov, skupin in manjših enot. Težko bi bilo najti podatke o bitkah, ko napadalec pusti v branilčevih rokah nekaj deset tisoč svojih ujetnikov, ki so srečni, da so si tako rešili življenje. Italijansko delavstvo, sito vojne in njenih žrtve, razočarano zaradi neizpolnjenih obljub, je začelo najprej godrnjati, pozneje pa vedno glasneje

VLADIMIR GRADNIK

Pravna Posočje

Računajoč na bodočo avstrijsko - nemške ofenzivne poteze na Soči, komanda soške armade ni preveč tra- gično gledala na italijanski napad na Banjšice. Za- vedala se je, da bi odločna obramba na Soči in na za- hodnem delu Banjšic zahtevala velike človeške žrtve in materialno škodo. Zato se je odločila za postopen umik proti vzhodu — do določene črte. Tako se je glavnina iz- muznila pred napadi daleč premočne italijanske artilje- rije, a italijanska pehota je udarila tako rekoč v prazno in končno prišla pod ogenj avstrijske artiljerije. Istočasno jo je slabo zaščitila lastna artiljerija, ki je stala daleč na drugi strani Soče. Kakšno usodo so doživlele divizije in artiljerija II. italijanske armade na Banjšicah, bodo po- kazali poznejši dogodki.

Za razliko od italijanske taktike je bila avstrijska bolj gibčna, raznovrstna in stvarna. V njej je bilo več indi- vidualnosti in iniciative, ki pa je temeljila na splošni kon- cepciji. Poleg tega je bila čvrsta in hkrati elastična, kar se je pokazalo v hitrem manevriranju enot in artiljerij- skega ognja, mnogih začasnih umikov in takojšnjih pro- tinapadih. Taka taktika je presenetila in zmedla na- sprotnika.

Uredništvo, uprava, oglašni oddelki,
TRST, UL. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, UL. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 — 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina
za izvenstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00
lirno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-3274

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6

3. avgusta 1977

Za SFRJ Ziro račun 50101-603-45361 «ADIT» — DZS — 61000 Ljubljana,
Gradišče 10/11 nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob do-
lavinah 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sošalja 250 lir za mm višine
v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 14%. Oglasi za tržaško in
goriško pokrajino se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih
pokrajini Italije pri SPL.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdava in tiska ZIT Trst Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zaradi nenenehga stopnjevanja oboroženih spopadov na območju Ogađena

ETIOPIJA ZAHTEVA POSREDOVANJE ORGANIZACIJE AFRIŠKE ENOTNOSTI

V petek prvi sestanek posebne komisije OAE za obmejne spore med državama - Zaskrbljenost zaradi dobav ameriškega in britanskega, pa tudi italijanskega orožja Somaliji

NAIROBI — Etiopska vojska vlada je zahtevala včeraj izredno sejo ministrskega sveta Organizacije afriške enotnosti, ki naj v zvezi s pretesno očitno somalsko invazijo na etiopsko ozemlje, kakor se glasi uradna nota adisababske vlade. Zahteva je prišla v trenutku, ko pri padniški tako imenovane «fronte za osvoboditev zahodne Somalije» za trjujejo, da so zasedli skoraj vse ozemlje spornega polpuščavskega Ogađena.

Mengistujev režim je obenem sklical sestanki diplomatskih predstavnikov Združenih držav Amerike in Velike Britanije, katerima je izrazil zaskrbljenost sprčo vest, po kateri Amerikanci ter Angličani na deblu zalagajo somalske čete z lahkim orožjem. V tej zvezi gre omejitveno poročanje tukajšnjega, torej kemalijskega tiska, da dobavljajo Somalijo lahka orožja tudi Italija. Etiopska vlada se ne da, da bodo predstavniki vseh 49 držav članic OAE z odločilnim glasom prispevali, da se napravi konec somalski agresiji na etiopskem ozemlju.

Adisababsko zahtevo po sklicanju najpomembnejše seje ministrskega sveta OAE označujejo zunanji politični opazovalci kot znamenje, da se je Mengistujeva vojska znašla v Ogađenu v hudih težavah.

Ameriški predstavnik R. Tienken je glede etiopskih obtožb o ameriških dobavah orožja mogadishki vladi lakonično naglasil, da se je washingtonska vlada odločila dobavljati Somaliji orožje pod pogojem, da ta slednja ne bo uporabljala pri napadih na Etiopijo. Gre za dokaj značilno izjavo, ki nekako le še potrjuje očitnost ameriške podpore Mogadišu v okviru splošnejših manevrov za izbojevanje premoči v tem delu afriške celine.

Kolikor zadeva etiopsko uvodoma omenjeno zahtevo, naj se omenimo, da je bilo kmalu po njeni objavi sklenjeno sklicanje posebne komisije OAE za posredovanje v obmejnih sporih med Etiopijo in Somalijo, ki je bila umešana 1. 1973, a se doslej še niti enkrat ni sestala; vprašanje bo proučila prihodnji petek v gabonskem glavem mestu Libreville.

Glasnik somalskih gverilcev na etiopskem ozemlju je medtem preko mogadishke radijske postaje sporočil, da «fronta» nadzoruje že celih 85 od sto Ogađena. Včeraj ponoči naj bi gverilci zasedli pomembni središči: Awar in Dagabur v severnem predelu te etiopske province, središči boji pa naj bi se odvijali tudi v neposredni bližini mesta Dire Dawa, ki leži ob železniški progi Adis Abeba — Džibuti. Če je to res, se etiopske obzorne enote nahajajo po sodbi političnih opazovalcev v silno kočljivem položaju. Drži vsekakor, da so poročila z bojišč splošno pomanjkljiva in nič kaj verodostojna, če upoštevamo, da jih ni mogoče preveriti, kar dobro vedo tudi sami Etiopci in Somalci.

Nazadnje je pripomba, da je Etiopija zasedla Ogađeno pod Menelikom I., ki je leta 1896 blizu Adue hudo porazil italijanske kolonialistične enote (10.000 mrtvih). (dg)

Zaccagnini operiran

Tajnik KD Zaccagnini je bil včeraj zjutraj operiran na nogi v kliniki Gemelli v Rimu. Kirurški poseg je trajal eno uro in dvajset minut ter ga je Zaccagnini dobro prenesel. Sedaj bo moral ležati, kot predvidevajo zdravniki, še kakih 20 dni. (Telefoto ANSA)

Nkomo: Osvoboditev Rodezije mogoča le z oboroženim bojem

HAVANA — Vodja «zimbabvejske patriotske fronte» (ZAPU) Nkomo, ki se bori za osamosvojitve temnopoltega večinskega prebivalstva v Rodeziji izpod Smithovega rasističnega jarma, je pred dnevi v kubanskem glavem mestu tiskovno konferenco. Povedal je, da so kubanske oblasti pripravljene dobaviti njegovemu osvobodilnemu gibanju vsakovrstno pomoč v orožju, vendar seveda v skladu z ustreznimi zmogljivostjo. Afriški glavar je pristavil, da je njegovo gibanje v preteklosti že prejelo večje količine orožja tako s Kube kakor iz Sovjetske zveze ter drugih komunističnih dežel.

Nkomo, ki je dopotoval na Kubo pred štirimi dnevi ter se je sestel tudi s Fidelom Castrom, je vsekakor izključil možnost vključitve kubanskih prostovoljcev v vrste gibanja ZAPU. Hkrati je naglasil, da bo mogoče osvoboditi Rodezijo le z oboroženim bojem ter izključiti možnost kakršnega koli pogajanja s Smithom. «Pogajali se bomo kvečjemu z Britanci», je še pripomnil, «kajti oni so bili kolonizatorji, zato morajo tudi sami odpraviti vzroke zdajšnjih spopadov in postaviti temelje za politični sporazum o prehodni fazi, ki naj privede do prevzema oblasti s strani temnopoltega življa».

Nazadnje je Nkomo povedal častnikom, da namerava «iskrati tudi Združene države Amerike, kjer pa se ne bo morda pošajal, temveč bo obravnaval vprašanje rodezijske gverile».

Srečanje koroških športnikov in planincev

CELOVEČ — Poročilo vprašanja slovenske manjšine na Koroškem so bila v ogledu tudi na srečanju športnikov in planincev prejšnjo soboto na Brski planini nad Brdom pri Šmohorju v Ziljski dolini.

Povod in osnova živahne razprave številnih udeležencev je bil državni zakon o narodnostnih skupnostih. So glasna je bila negativna ocena pravnih paragrafov, ki nikakor ne upoštevajo potreb in zahtev slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Se zlasti je ogovorno izzvenela ugotovitev, da je zakonodajalec z dvojezičnega ozemlja izključil Ziljsko dolino. Udeleženci srečanja slovenskih športnikov in planincev so se enoglasno sklenili, da bo morala vlada, kljub nasprotnim teždam, Ziljsko dolino uvrstiti med dvojezična področja in to upoštevati pri vsakem konkretnem reševanju manjšinskih vprašanj. (Sindok)

Legalizacija španskih republikanskih strank

MADRID — Španska vlada je danes legalizirala politični stranki «španska republikanska demokracija» (ARDE) in «katalonska republikanska levica» (ERC) z uveljavitvijo, da se zavzemata za preobrazbo Španije v republiko.

ARDE je povsem nova stranka. ERC pa je bila ustanovljena že leta 1931 ter je odigrala na ozemlju Katalonije pred državljansko vojno do časa pomembno vlogo, so jo njeni člani dosegli tedaj v tamkajšnji deželni vladi kar tretjino mest. Ob političnih volitvah z dne 15. junija letoš je bil odločil ERC izvoljen za poslance na listi neodvisnih.

Madridske oblasti so z druge strani odklonile zahtevo po legalizaciji tudi gibanja anarhistov.

Parlament je medtem imenoval posebno 7-članski odbor, ki mu je po-

PRIPHODNI TEDEN BODO ZAČELI Z BONIFIKACIJO PRVIH HIŠ

Pred koncem poletja se bodo prvi prebivalci Sevesa vrnili domov

Gre za približno 530 oseb - V Dugnanu Paderno nov primer zastrupitve okolja, tokrat s svincom

MILANO — Prihodnji teden se bodo začele v hišah zastrupljene področja «A» Sevesa dela, ki naj o-mogočijo izseljenim družinam, da se vrnejo še pred koncem poletja v svoja stanovanja. Operacija bo potekala postopno. Začeli bodo s skupino desetih hiš, ki jih bodo izbrali med tistimi, kjer so dioksin že skoraj popolnoma odpravili ali na kjer je prisoten v zmanjšanih mejah. Na področjih «A6» in «A7» bodo skupaj bonificirali kakih sto hiš. Ob koncu bodo vzeli vrsto vzorcev, ki jih bodo nato analizirali v laboratoriju, nakar bodo postavili potrdila o bonifikaciji in izseljeni prebivalci Sevesa se bodo lahko vrnili na svoje domove.

Posebni komisar deželne uprave odv. Spallino, ki koordinira posege na področju Sevesa, ki ga je pred letom dni onesnažil stopen oblak dioksina, se je sestel skupaj z izvedenci, ki skrbijo za bonifikacijo. Tako je Spallino imel daljši pogovor z zastopniki izseljenih prebivalcev področja «A», približno 600 oseb, ki že leto dni stanujejo v stanovanjih, ki jim jih je deželna uprava podelila v bližnjih občinah, potem ko so preživeli začetno obdobje v motelu AGIP v Assagu ter v hotelu Leonardo Da Vinci v Bruzzanu.

Da se bo približno 530 oseb iz najbolj onesnaženega predela lahko vrnilo na svoje domove, je povedal odv. Spallino tudi častnikom, ki so bili na sklicu tiskovne konferen-ce, ki jo je bil v petek v uradu, iz katerega Spallino koordinira dejavnosti v Sevesu. V začetku prihodnjega tedna, ko bodo dobili dovoljenje od prefekta, bodo začeli z bonifikacijo, ki se bo najbrž zaključila pred koncem poletja.

Tako se bo morda zaključila dolga in žolčna polemika glede najbolj učinkovitega načina za bonifikacijo zastrupljenega območja. Mnenja med izvedenci in med znanstveniki so bila deljena, saj je vsak zagovarjal svojo teorijo v nasprotju z drugimi.

S tem pa se vprašanje onesnaženosti nikakor ni zaključilo. Prav te dni so ugotovili, da v hišah iz dimnikov topilnice svinca «Tonelli» v Padernu Dugnanu vsak dan 8,5 kg prahu (svinca, železa, cinka, bakra, niklja, aluminija in kloridov). Analizo je izvedel pokrajinski laboratorij iz Milana, ker so se prebivalci tega področja pritožili, da se v nekaterih otrokih ugotovili znake zastrupitve s svincom. Po novih ugotovitvah naj bi na 154 otrok kazalo znake zastrupitve. V nekaterih primerih pa so ugotovili visok odstotek svinca v krvi.

V topilnici «Tonelli» je zaposlenih 750 delavcev. Pred časom je deželni odbor proti onesnaženju ozračja v Lombardiji zahteval od vodstva topilnice, naj vgradi posebne naprave, da bi zmanjšali količino dima. (fr)

Psihiatrični pregled za Petro Krause

ŽENEVA — Švicarsko zvezno sodišče je sklenilo, da bo moral raznetelj žiriske psihiatrice bolnišnice odločiti o tem, ali je zdravstven-

no stanje Petre Krause, ki so jo švicarske oblasti zaprle v samico pred 28 meseci, tako, da se ne bo mogla udeležiti skorajšnjega procesa.

Sodišče je zavrnilo priziv Petre Krause proti sklepu porotnega sodišča, ki je sklenilo poveriti preskavo o njenem zdravstvenem stanju ravnatelju žiriske urobnolnice. Švicarski sodniki so namreč menili, da so zdravniki, ki trenutno zdravijo Petro Krause, pristranski in da niso zmožni neprizadetih sodb.

Smrtna nesreča v Furlaniji

LIGNANO — Tu je umrl 19-letni Dunajčan Reinhard Caussick, ki se je sprehajal s prijatelji, ko ga je eden od teh porinil. Caussick je padel na cesto. Prav ko je mimo privozil Lauro Buttucci, ki ga je povozil. Caussick je umrl v bolnišnici, kamor so ga nemudoma prepeljali.

PO NEDELJSKIH KRVAVIH INCIDENTIH V MALVILLU

Javno mnenje vse odločnejše zahteva javno razpravo o jedrski tehnologiji

V Italiji je polemika zelo ostra, vendar brezpredmetna, ker ne prispeva k obveščanju javnosti - Francija brani svojo prednost na področju samooplojevalnih reaktorjev

PARIZ — Nedeljski krvavi spopadi v Malvillu, ki so bili epilog močnega in miroljubni demonstraciji proti jedrski elektrarni Superphenix, so izzvali v vsej Franciji in tudi v drugih zahodnoevropskih državah znatno polemiko, ki zadeva uporabo jedrske energije kot nadomestila nafte in drugim tradicionalnim energetskim virom. Francoske levčarske stranke, pa tudi levčarske stranke iz drugih držav, ki so doslej dokaj prezirale problematiko varstva okolja in boja proti onesnaženju, ne zavedajo se, da je med ljudmi zahteva po čistem in zdravem okolju vse bolj občutena, so se sedaj resno lotile vprašanja.

Izraz splošne zahteve so komentirali o nedeljski manifestaciji v francoskem in na splošno v zahodnoevropskem tisku, v katerih je opaziti enoglasno zahtevo po poglobljeni in splošni razpravi o jedrski rešitvi za energetske krize. Ljudje morajo biti obveščeni — v bistvu poudarjajo listi — o prednostih in nevarnostih jedrske energije in na tej osnovi odločiti, zlasti se ko gre za izbiro, ki bo najbrž pogosto razvoj stare celine in morda vsega sveta v prihodnjih desetletjih. Doslej so v to razpravo posegali samo strokovnjaki, ki se poklicno ukvarjajo z jedrskimi reaktorji in s protivodno energije, ali pa politiki, ki načrtujejo razvoj države, vendar razprava ni nikoli presegla ozkega okvira vodilnih krogov.

Edina izjema je morda Italija, kjer polemika o gradnji jedrskih central plamti že nekaj mesecev in so vanjo posegali tudi sindikalne organizacije. Slednje so se spriče energetske krize, ki grozi državi, odločile podpreti načrt za gradnjo

Za zapahi domnevnega morilka frankfurtskega bančnika Ponta

BONN — Zahodnonemška policija je včeraj zabeležila prvi vidnejši uspeh v preiskavi o umoru frankfurtskega bančnika Juergena Ponta: obtožbo sodelovanja pri umoru so aretirali 23-letno Eleonoro Maria Poensgen. V njej naj bi žena utegla bankirja Ines prepoznala eno od teroristk, ki so po splošnem poskusu ugrabitve umorile bančnika. Arretacija dekleta je pospešila lov za ostalimi domnevnimi morilkami, med katerimi naj bi tudi Susanne Albrecht, hčerka enega od največjih Pontovih prijateljev. Agenti so namreč prepričani, da sta atentatorici in njun spremljevalec še vedno v bližini mesta.

Podrobnosti o uspešni akciji frankfurtske policije so zaenkrat še zelo skopke. V bistvu je znano le, da je bila Poensgenova aretirana, ni znano pa, kako so ji policisti prišli na sled. Povsem jasno pa je, da skuša policija na neki način vplesti v zločin, ki so ga obsojile vse nemške demokratske sile, tudi odvnetka Croissanta, zagovorniki nekaterih pripadnikov anarhistične teore Boeder Meinhoff. Vse tri morilke naj bi po trditvah agentov vsaj nekaj časa delale v uradu omenjenega odvnetika, kar pa je prizadeti, ki je zbežal v Francijo, ker ga nemško sodstvo dolži sodelovanja z anarhistično tolpo, odločno zanika.

Medtem ko se polemika zastruje in medtem ko nekateri napredujejo listi opozarjajo vlado, naj bo zelo previdna pri represiji terorističnega gibanja, kar bi prevelika strogoost lahko bila usodna tudi nemški demokraciji, se znova oglašajo organizacije, ki se zlasti je v ponedeljek odločile lastila odgovornost za atentat. Organizacija, ki se je prvič pojavila na odru političnega terorizma, je zahtevala takojšnjo osvoboditev vseh političnih jetnikov v ZRN in zagrožila z umorom «hlapecev režimov». Vlada te bo zadostila njeni zahtevi.

Na sliki: Domnevna morilka frankfurtskega bančnika Eleonora Maria Poensgen z odvnetikom pred sodiščem.

BP odkrila nafto v Severnem morju

LONDON — Pri šetlandskih otokih, severno od Skotske, so odkrili novo petrolejsko izčišče, ki bo, kot kaže, močno okrepilo proizvodnjo Velike Britanije, ki postaja ena najmočnejših svetovnih proizvajalk petroleja. Ležišče bo izkoriščala britanska družba BP, nahaja pa se kakih 50 milj od šetlandskih otokov. Družba je naletela na petrolejsko polje po 15. poskusu vrtnanja v Severnem morju. Kot kaže je petrolej nekoliko težji od ureja, ki so ga doslej črpali v Severnem morju, kar je za Veliko Britanijo zelo pomembno, saj mora se vedno uvažati gostejšo nafto, s katero potem mešajo lahki petroleji, ki ga črpajo iz Severnega morja.

KER NE SPOŠTUJE SPORAZUMOV Z AFRIŠKIMI DRŽAVAMI

Italijanski ribiči obtožujejo vlado

Ladjeje za oceanski ribolov v nevarnosti - Gvineja Bissau, Mavretanija in Senegal raztegnili morsk pas

RIM — Italijanskemu oceanskemu ribiškeru ladjevju grozi propast. Tako vsaj zatrjuje ravnatelj ustreznih ladjarske organizacije Federpesca (članice vsedrjavne industrijske zveze Confindustria) Mario Jandoli, ki očita rimski vladi, da ni pravčasno poskrbela za obnovitev ribolovnih sporazumov z Gvinejo Bisau, Mavretanijo in Senegalom. Gre pa za afriške dežele, v katerih morskih vodah so italijanski ribiški čolni vse doslej bogato lovili ter primerno zalagali italijanski trg.

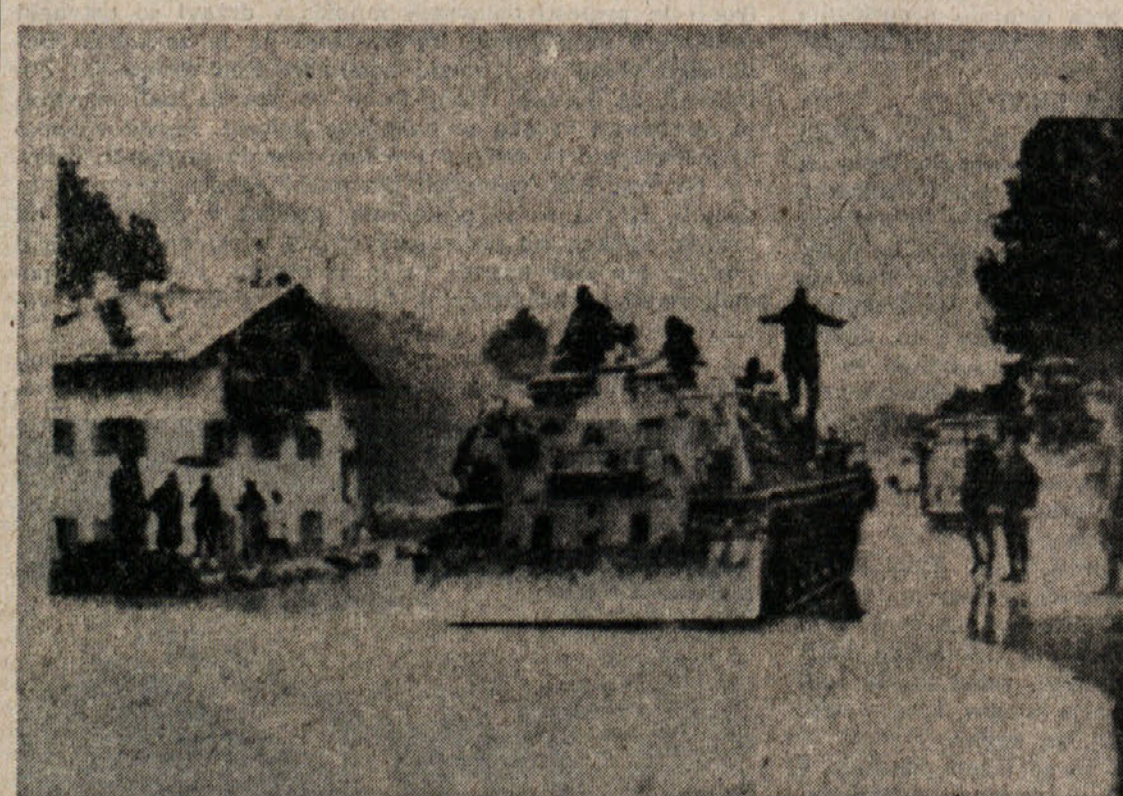
Cemu vse to? Dne 24. julija so pristajnice oblasti Gvineje Bisau odredile lov na skupino italijanskih ribiških ladij, ki so se nahajale v tamkajšnjih vodah brez ustreznega dovoljenja. Dve ladiji so patruljni čolni zadržali in pristojni deželni organi so zahtevali, da bosta izpuščeni le, če bo zanj za prihodnjega petka izplačana odkupnina v znesku 200 milijonov lir; v nasprotnem primeru bosta ladiji dokončno zaplenjeni, a njuna poveljnika bosta prebila štiri leta v gvinejskih zaporih. Podobna usoda utegne doleteti tudi ribiške ladje urotna posadke, ki bi se znašle v ozemlju skih vodah Mavretanije in Senegala. Neljubno «pustolovščino» gre pripisati okoliščin, da so omenjene države raztegnile teritorialni morsk pas na 200 milj, kjer je torej prepovedan ribolov vsem tujim ribiškim ladjam — razen seveda tistim, ki prihajajo iz dežel, ki so z omenjenimi državami podpisale davne ribolovne sporazume.

Posebna nota Federpesca opozarja v tej zvezi, da je rimska vlada podpisala 1. 1971 en sam podoben sporazum, sicer s Senegalom, pa tudi tega ni spoštovala. Od tedaj sedanje nevednosti in nevarnosti izgube pravzaprav vsega oceanskega ribiškega ladjevja in skupni vrednosti nad 150 milijard lir (vsega gre za kakih 45.000 ton). Čemur gre pristiti še 40.000 ton nega uvoja, kolikor ga bo treba odslati po zatrvjanju predstavnikov Federpesca uvažati in tako obremenjati državno zivilsko bilanco.

Federpesca poziva spriču vsega tega pristojne dejavnike rimske vlade, da čimprej navežejo stike s poprejem omenjenimi afriškimi deželami ter obnovijo ribolovne sporazume. Obenem pripominja, da sodi problem v pristojnost zadevnih dejavnikov Evropske gospodarske skupnosti ter izraza začudenje spriču dejstva, da je EGS toliko časa zapostavljala vprašanje italijanskega ribolova, in to v korist severnoevropskih ribiških ladij. Nazadnje pristavlja Federpesca, da bo mogoče s smotnejšo politiko na tem področju ohraniti delovna mesta 4.000 osebam, hkrati pa preprečiti povečanje primanjkljaja v ustreznih trgovskih bilanci. (dg)

VERONA — Od 4. do 7. t.m. bo na mestni stadion «Benetton» potekal kongres jebovev iz Furlanije — Julijske krajine. Tiden, Gornje — Podgizje in Lombardije. Srečanje se uvršča v sklop mobilnih srečanj (vseh bo 16), ki jih je «ovska» vsaka ločina v poletje pri-

Izredno deževje v Avstriji in ZRN

DUNAJ — Slabo vreme, ki že od konca julija pesti srednjo Evropo in ki je marsikomu zagrenilo odhod na počitnice, od sobote besni z nezadržno silo v Avstriji. Dosedanji obračun ujmo in mrtvih v velika gmožna škoda.

Številne ceste in železniške proge so bile onesposobljene in reke so nevarno narasle zlasti v Vorarlbergu in na Tirolskem, medtem ko Donava grozeče narašča na področju Dunaja. Ponekod so zaradi raznih okvar in slabega vremena prekinitve telefonske zveze in vodovodno omrežje je onesposobljeno. Na Salzburškem, kjer je popustil jez na reki Salzach, so morali izseči 150 ljudi.

Dež, kot ga že zdavnaj ne poznajo, je bil tudi v Innsbrucku, kjer so v zadnjih 24 urah ujamili 660 milimetrov padavin.

Ce se Avstrija jove se Zah. Nemčija ne smeje. Tudi tu so nekatere rke presopile begrove in preplavile polja. Voda je tolikšna, da so bili ponekod, kot kaže slika, tudi tanki klub gosenicam v znatnih težavah.